VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ TƯ

14.5.2025 (17.4 Ất Tỵ)

Số 58 (4192)

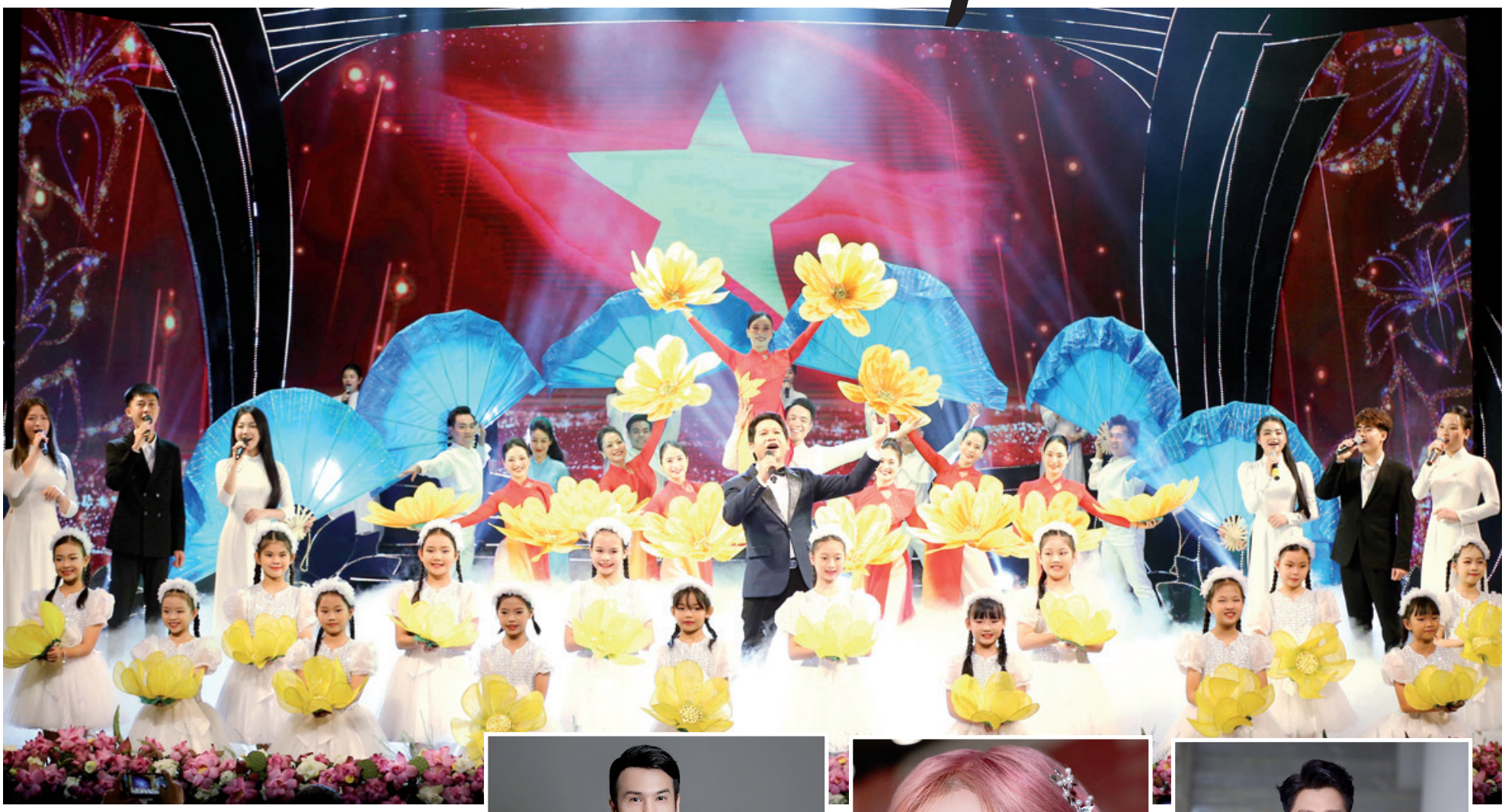
www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

VIỆT NAM VÀ BELARUS: **Thiết lập Đối tác chiến lược, ký kết hợp tác văn hóa** [3]

TỐI NAY DIỄN RA CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT ĐẶC BIỆT *"QUÀ THÁNG 5 DÂNG NGƯỜI"*:

Hát về Bác với tình yêu bao la!

(VH). Tối nay 14.5, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, chương trình nghệ thuật đặc biệt *Quà tháng 5 dâng Người* sẽ chính thức diễn ra, mang theo những thanh âm ngọt ngào của lòng biết ơn và niềm tự hào dân tộc.

Dưới sự chỉ đạo của Bộ VHTTDL, chương trình năm nay tiếp tục được tổ chức với sự phối hợp của Báo *Văn Hóa*, Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam và Công ty cổ phần Truyền thông và Chiến lược Social Impact. [11]

Quà tháng 5 dâng Người **là món quà tinh thần đặc biệt, lan tỏa giá trị nghệ thuật và lòng tri ân trong những ngày tháng Năm lịch sử, với sự tham gia của nhiều nghệ sĩ, ca sĩ...** **Ảnh: TR.HUẤN - T.L**

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Khẩn cấp nhưng… từ từ

● **CAO CHƯ**

Trong đời sống xã hội, có những việc buộc phải tiến hành từng bước một cách chậm rãi, nhưng cũng có những việc đòi hỏi phải xử lý khẩn cấp. Một phát minh khoa học không thể ra đời trong tình trạng "khẩn cấp" mà cần thời gian nghiên cứu, thử nghiệm và hoàn thiện. **(Xem tiếp trang 2)**

"Các cháu học hết lớp 12, ít nhất phải biết chơi một loại nhạc cụ"

[8]

GIẢI BÁO CHÍ TOÀN QUỐC "VÌ SỰ NGHIỆP PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH" LẦN THỨ BA:

Nâng tầm và mở rộng, phản ánh sự nỗ lực của toàn ngành

[9]

Giảm 50% số thủ tục trình lên Thủ tướng

Sáng qua 13.5, Quốc hội đã nghe Báo cáo tiếp thu, giải trình, chỉnh lý dự thảo Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp. Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế và Tài chính Phan Văn Mãi cho biết, sau khi tiếp thu chỉnh lý, dự thảo Luật gồm có 8 chương, 59 điều, giảm 3 điều so với dự thảo Luật trình Quốc hội tại kỳ họp thứ 8.

Dự thảo Luật đã cắt giảm 7/24 (khoảng 30%) thủ tục hành chính; khoảng 50% số thủ tục trình lên Thủ tướng Chính phủ được cắt giảm hoặc phân cấp cho cơ quan đại diện chủ sở hữu, tăng cường phân cấp cho doanh nghiệp. Trong quá trình góp ý, một số ý kiến đề nghị nghiên cứu, quy định đối tượng áp dụng bao gồm doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp từ dưới 50% vốn điều lệ. Tiếp thu ý kiến đại biểu, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo rà soát, bổ sung quy định để quản lý doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp từ dưới 50% vốn điều lệ là "Người đại diện phần vốn nhà nước đầu tư tại công ty cổ phần, công ty TNHH hai thành viên".

Bên cạnh đó, dự thảo Luật đã chỉnh lý, hoàn thiện quy định về người đại diện phần vốn nhà nước tại công ty cổ phần, công ty trách nhiệm hữu hạn hai thành viên trở lên, bảo đảm bao quát cả việc quản lý và đầu tư vốn nhà nước theo phần vốn đầu tư tại doanh nghiệp có từ 50% vốn nhà nước trở xuống theo nguyên tắc ở đâu có vốn của nhà nước thì ở đó phải có quản lý của nhà nước với biện pháp và mức độ phù hợp. Nhiều ý kiến đề nghị làm rõ quy định "vốn nhà nước sau khi đã đầu tư vào doanh nghiệp được xác định là tài sản, vốn của pháp nhân doanh nghiệp"... **P.V**

Các cơ sở y tế phối hợp chặt chẽ với công an để xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật

Trước tình hình liên tục xảy ra các vụ hành hung, mất an ninh trật tự tại các cơ sở y tế thời gian gần đây, Bộ Y tế vừa có công văn gửi Sở Y tế các tỉnh, thành phố, các bệnh viện về tăng cường đảm bảo an ninh, an toàn cho người bệnh. Để tăng cường đảm bảo công tác an ninh, an toàn cho các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, Bộ Y tế yêu cầu các đơn vị tổ chức rà soát, củng cố và triển khai đầy đủ các biện pháp đảm bảo an ninh, trật tự theo quy định; chủ động xây dựng phương án phòng ngừa, ứng phó với các tình huống gây rối, hành hung nhân viên y tế.

Các đơn vị thực hiện nghiêm túc các văn bản hướng dẫn của Bộ Y tế về công tác đảm bảo an ninh, an toàn và trật tự trong cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, xử lý thông tin báo chí, rà soát chấn chỉnh quy trình khám bệnh và an ninh trật tự bệnh viện… Bộ Y tế cũng yêu cầu các đơn vị khẩn trương rà soát, lắp đặt và duy trì hệ thống camera an ninh tại các khu vực trọng yếu. Đồng thời, tăng cường nhân lực bảo vệ, bố trí trực 24/7 tại các vị trí trọng yếu, bảo đảm tính chủ động trong xử lý tình huống. Các cơ sở y tế phối hợp chặt chẽ với các cơ quan công an và chính quyền địa phương, chủ động trao đổi thông tin, phối hợp xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến an ninh, an toàn bệnh viện; thường xuyên đánh giá tình hình, kịp thời đề xuất các biện pháp hỗ trợ từ các lực lượng chức năng; rà soát quy trình tiếp nhận và xử trí cấp cứu, quy trình khám bệnh và các quy định về cung cấp, trao đổi thông tin với người bệnh, thân nhân của người bệnh trong quá trình khám bệnh, chữa bệnh... **B.H**

TP.HCM yêu cầu tăng cường kiểm tra về quảng cáo, đặc biệt là quảng cáo các sản phẩm như thuốc chữa bệnh, sữa…

UBND TP.HCM vừa ban hành chỉ đạo khẩn, yêu cầu các Sở, ngành và địa phương tăng cường phối hợp, xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân liên quan đến sản xuất, buôn bán thuốc giả, sữa giả và thực phẩm bảo vệ sức khỏe giả. Theo đó, UBND TP.HCM giao nhiệm vụ cho Sở Y tế chủ trì kiểm tra việc chấp hành quy định pháp luật về dược tại các cơ sở kinh doanh thuốc trên địa bàn.

Các trường hợp vi phạm sẽ bị xử lý nghiêm theo quy định hiện hành; đồng thời, phối hợp chặt chẽ với Công an thành phố để điều tra, xử lý các vụ việc sản xuất, buôn bán thuốc giả, thuốc không rõ nguồn gốc xuất xứ. Ngoài ra, Sở Y tế cần rà soát những bất cập trong các quy định pháp luật về dược, đề xuất sửa đổi, bổ sung nếu cần thiết. UBND TP.HCM cũng chỉ đạo Sở Công thương giám sát các kênh phân phối từ hệ thống bán lẻ, đại lý đến sàn thương mại điện tử nhằm phát hiện và xử lý nghiêm hành vi làm giả thuốc, sữa và thực phẩm bảo vệ sức khỏe. Sở sẽ phối hợp với Ban Chỉ đạo 389 Thành phố trong các chiến dịch chống buôn lậu, gian lận thương mại và hành vi sản xuất, buôn bán hàng giả. Ngoài ra, yêu cầu Sở VHTT tăng cường kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về quảng cáo, đặc biệt là quảng cáo các sản phẩm như thuốc chữa bệnh, sữa và thực phẩm bảo vệ sức khỏe. Các cơ quan liên quan sẽ phối hợp kiểm tra, xử lý các vi phạm trong hoạt động quảng cáo trên các phương tiện truyền thông, mạng xã hội và các ấn phẩm liên quan đến hành vi làm giả các sản phẩm này... **V.D**

Khẩn cấp...

(Tiếp theo trang 1)

Ngược lại, khi một cơn bão ập đến hay một người rơi vào tình trạng nguy kịch về sức khỏe, nếu bảo "từ từ" thì rõ ràng là không thể chấp nhận...

Khẩn cấp là tình huống đòi hỏi con người phải hành động nhanh nhất có thể để giải quyết một vấn đề phát sinh trong đời sống. Chẳng hạn, xe cấp cứu luôn gắn dòng chữ "emergency", được phép hú còi liên tục để các phương tiện khác nhường đường, thậm chí được ưu tiên vượt đèn đỏ tại các ngã tư. Từ đó có thể suy ra các tình huống khẩn cấp khác, như khi xảy ra sự việc cấp bách liên quan đến quốc gia, trước đây bưu điện từng phải chuyển công văn theo chế độ "thượng khẩn", khác hẳn với các loại thư từ gửi theo chế độ thông thường.

Thế nhưng, cách nay độ gần chục năm, có một việc khẩn cấp mà người trong cuộc phải dở khóc dở cười. Một doanh nghiệp nọ khi đang thi công công trình, bất ngờ phát hiện nơi ấy có nhiều cổ vật. Theo luật, người ta báo với cơ quan chức năng. Cơ quan chức năng ra văn bản yêu cầu doanh nghiệp dừng thi công, cử lực lượng đến canh giữ, rồi cho lập phương án khai quật khẩn cấp. Nhưng phương án được lập mất hàng tháng, rồi họp bàn, chờ phê duyệt, mất đứt năm rưỡi. Doanh nghiệp kêu trời, cán bộ chờ đợi cũng mệt mỏi. Khi bắt tay vào khai quật "khẩn cấp" thì than ôi, hiện vật chỉ còn lại vài mảnh vụn còn hiện trạng trước đó đã bị xới tung, vỡ nát. Nó tựa như trong truyện của nhà văn E. Hemingway, một lão ngư nọ vần mãi với một con cá lớn, khi kéo lên được thì chỉ còn thấy bộ xương. Bản chất sự việc cần khẩn cấp, nhưng làm theo lối… từ từ, ắt đem lại kết quả như vậy.

Hóa ra, điều cốt lõi là phải xác định rõ như thế nào là tình huống khẩn cấp và cần có quy định cụ thể về quy trình ứng xử trong tình huống ấy. Khi thiếu các quy tắc hướng dẫn rõ ràng, người ta sẽ mặc nhiên lựa chọn cách làm… từ từ. Ngay cả những người muốn hành động nhanh, đúng tinh thần khẩn cấp cũng không thể thực hiện được nếu không có cơ sở pháp lý hay quy định hỗ trợ cho quyết định của mình.

Liên tưởng đến chủ trương tinh gọn bộ máy hành chính, sáp nhập đơn vị hành chính hiện nay, một chính sách lớn, được đồng thuận rộng rãi có thể không được gọi là "khẩn cấp", nhưng rõ ràng cần được triển khai khẩn trương trong một quỹ thời gian giới hạn với một tinh thần "vừa chạy vừa xếp hàng". Vấn đề là, liệu tất cả đã sẵn sàng cho tinh thần khẩn trương đó chưa? Ở đâu có sự chuẩn bị đầy đủ, việc dù khó mấy cũng có thể thông suốt. Nhưng ở đâu thiếu chuẩn bị, thiếu quyết tâm, thì nghịch lý "khẩn cấp nhưng làm từ từ" sẽ lại tái diễn. Thực hiện khẩn trương nhưng vẫn phải có sự chuẩn bị chu đáo, lường trước các tình huống phát sinh, nếu không, kết quả cuối cùng cũng chỉ ở mức cầm chừng, thậm chí phản tác dụng.

Thực tế cho thấy, một bộ phận cán bộ, công chức vẫn giữ tác phong chậm chạp, thiếu tinh thần trách nhiệm. Buổi sáng thong thả nhâm nhi cà phê, đến giữa buổi mới tới cơ quan, lướt qua công việc lấy lệ rồi bắt đầu tính bài "chuồn". Có người "lừ đừ như ông từ vào đền", bước chân không nhanh, đầu óc lại càng không động. Các chương trình đào tạo hành chính công đều nhấn mạnh yêu cầu về tác phong công nghiệp, nhưng lý thuyết là một chuyện, còn thực tiễn lại hoàn toàn khác.

Chính sự "lừ đừ" ấy phản ánh sự thiếu nhiệt huyết, thiếu trách nhiệm trong công vụ. Mà đã không có nhiệt huyết thì khó lòng hoàn thành được những công việc lớn lao, thậm chí là cả những nhiệm vụ cơ bản nhất. Do đó, trong tiến trình sắp xếp lại bộ máy quản lý hiện nay, cần đặc biệt quan tâm đến yếu tố nhiệt tình, tinh thần trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, công chức. Bởi một khi người ta không còn tha thiết với công việc, thì giải pháp hợp lý nhất chính là… cho nghỉ việc. ■

Đề nghị Thanh Hóa tăng cường các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn cho di tích, di vật, cổ vật

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương vừa ký văn bản số 2096/BVHTTDL-DSVH gửi UBND tỉnh Thanh Hóa về việc bảo đảm an toàn, an ninh cho di tích trên địa bàn tỉnh. Theo đó, nhận được thông tin lăng mộ vua Lê Túc Tông (thuộc di tích lịch sử và kiến trúc nghệ thuật Lam Kinh) bị đào bới trái phép để truy tìm cổ vật, Bộ VHTTDL đề nghị UBND tỉnh Thanh Hóa chỉ đạo các cơ quan chức năng khẩn trương đánh giá mức độ thiệt hại của di tích lăng mộ vua Lê Túc Tông, đồng thời kiểm tra tổng thể hiện trạng các di tích khác trên địa bàn tỉnh để kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi xâm phạm di tích, đề xuất phương án xử lý.

Đề nghị UBND tỉnh tăng cường các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn cho di tích, di vật, cổ vật thuộc di tích; phòng ngừa, ngăn chặn các hành vi bị nghiêm cấm theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa và các quy định khác của pháp luật có liên quan. Đồng thời, vận động người dân nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc bảo vệ di tích, kịp thời phát hiện, xử lý các hành vi xâm phạm di tích, di vật, cổ vật thuộc di tích.

Trước đó, vào lúc 21h30 ngày 3.5, Trung tâm Nghiên cứu lịch sử và Bảo tồn di sản Thanh Hóa phát hiện dấu hiệu xâm hại lăng mộ vua Lê Túc Tông và lập tức báo cáo cơ quan chức năng, công an vào cuộc điều tra. Bằng các biện pháp nghiệp vụ, ngày 4.5, Công an tỉnh Thanh Hóa đã phối hợp với Công an tỉnh Quảng Ninh bắt giữ 2 đối tượng là những người đã xâm hại lăng mộ. UBND tỉnh đã có văn bản giao Công an tỉnh Thanh Hóa chủ trì, phối hợp với các đơn vị, địa phương liên quan khẩn trương điều tra, làm rõ vụ việc xâm hại lăng mộ vua Lê Túc Tông, xử lý nghiêm các hành vi xâm hại, tự ý đào bới, tìm kiếm di vật, cổ vật trái phép trong khu vực di tích... **L.SƠN**

Quảng Ninh đăng cai tổ chức Liên hoan Múa rối và Xiếc quốc tế năm 2025

Cục Nghệ thuật biểu diễn (Bộ VHTTDL) vừa làm việc với Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ninh để thảo luận các phương án tổ chức, công tác chuẩn bị hậu cần, bố trí cơ sở lưu trú, phương tiện đi lại, nhân sự và khảo sát một số địa điểm tổ chức hai sự kiện văn hóa mang tầm quốc tế là Liên hoan Múa rối quốc tế và Liên hoan Xiếc quốc tế năm 2025.

Sự kiện văn hóa mang tầm quốc tế này góp phần tạo thương hiệu riêng, thu hút sự quan tâm đặc biệt của công chúng đối với nghệ thuật xiếc và múa rối. Đây cũng là dịp để Quảng Ninh tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu tiềm năng, thế mạnh về thiên nhiên, văn hóa, con người, du lịch. Đặc biệt, chương trình tạo điểm nhấn, định vị thương hiệu cho Quảng Ninh phát triển công nghiệp nghệ thuật biểu diễn, tạo sức hút với các đạo diễn, nghệ sĩ trong nước và quốc tế. Việc tổ chức Liên hoan Múa rối quốc tế và Liên hoan Xiếc quốc tế năm 2025 tại Quảng Ninh là một trong những hoạt động nhằm kích cầu du lịch để hoàn thành mục tiêu phấn đấu thu hút 20 triệu lượt du khách đến Quảng Ninh, trong đó tỷ lệ khách lưu trú đạt khoảng 8 triệu lượt, với tổng thu từ du lịch đạt 55.000 tỉ đồng; qua đó đóng góp tích cực vào việc thực hiện thành công mục tiêu tăng trưởng 14%, hoàn thành nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội đề ra năm 2025.

V.D

VIỆT NAM VÀ BELARUS:

Thiết lập Đối tác chiến lược, ký kết hợp tác văn hóa

● **ĐỨC THẮNG - TÙNG QUANG**

Ngày 12.5, tại Thủ đô Minsk, trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước đến Cộng hòa Belarus, sau hội đàm, Tổng Bí thư Tô Lâm và Tổng thống Belarus Alexander Lukashenko đã ký Tuyên bố chung về nâng cấp quan hệ hai nước lên Đối tác Chiến lược và chứng kiến lễ trao các văn kiện hợp tác, trong đó có Chương trình hợp tác trong lĩnh vực văn hóa giữa Bộ VHTTDL nước Cộng hòa XHCN Việt Nam và Bộ Văn hóa nước Cộng hòa Belarus giai đoạn 2026-2028.

Trước sự chứng kiến của Tổng Bí thư Tô Lâm và Tổng thống Belarus Alexander Lukashenko, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Việt Nam Nguyễn Văn Hùng và Bộ trưởng Bộ Văn hóa Belarus Rustam Chernetskiy trao Bản hợp tác văn hóa giai đoạn 2026-2028

Ngày 13.5, chuyên cơ chở Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã về đến sân bay Quốc tế Nội Bài, Hà Nội, kết thúc tốt đẹp chuyến thăm cấp Nhà nước tới Cộng hòa Kazakhstan, Cộng hòa Azerbaijan, dự Lễ kỷ niệm Ngày Chiến thắng trong Chiến tranh Vệ quốc vĩ đại và thăm chính thức Liên bang Nga, thăm cấp Nhà nước tới Cộng hòa Belarus.

Chuyến công tác của Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã thành công hết sức tốt đẹp. Chuyến thăm được dư luận khu vực và quốc tế quan tâm theo dõi và đánh giá cao, góp phần nâng cao vị thế, uy tín quốc tế của Việt Nam. Những kết quả đạt được trong chuyến công tác sẽ là cơ sở quan trọng, là động lực và là nguồn cảm hứng để Việt Nam và các nước tiếp tục kế thừa, phát huy và nâng tầm quan hệ hữu nghị truyền thống, đóng góp vào sự phát triển của mỗi nước, vì lợi ích của nhân dân, vì hòa bình, hợp tác, phát triển ở khu vực và trên thế giới.

Với mục đích tạo cơ sở tiếp tục tăng cường hợp tác văn hóa trên cơ sở quan hệ đối tác chiến lược mới được thiết lập, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Việt Nam Nguyễn Văn Hùng và Bộ trưởng Bộ Văn hóa Belarus Rustam Chernetskiy đã ký Chương trình hợp tác văn hóa giai đoạn 2026-2028, trong đó thống nhất dành ưu tiên thúc đẩy hợp tác trong việc tổ chức Những ngày Văn hóa Belarus tại Việt Nam; Những ngày Văn hóa Việt Nam tại Belarus và các sự kiện văn hóa.

Cùng với đó, triển khai nhiều chương trình, hoạt động giao lưu văn hóa, thúc đẩy thiết lập quan hệ trực tiếp giữa các cơ quan và công ty điện ảnh của hai nước, khuyến khích tổ chức trình chiếu phim Việt Nam và Belarus.

Hai bên thống nhất tăng cường phát triển hợp tác trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn và trao đổi các đoàn nghệ thuật; khuyến khích tham gia vào các liên hoan văn hóa, nghệ thuật, liên hoan phim quốc tế được tổ chức tại Việt Nam và Belarus.

Hai nước cũng thống nhất phát triển hợp tác trong lĩnh vực nghệ thuật tạo hình, nhiếp ảnh và triển lãm; trao đổi thông tin, phát huy giá trị các di sản văn hóa, di sản thiên nhiên của hai nước. Đồng thời thiết lập quan hệ trực tiếp giữa các thư viện, bảo tàng, các cơ sở đào tạo, viện nghiên cứu về văn hóa và nghệ thuật của hai nước, đẩy mạnh hợp tác đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật…

Trong thời gian tham gia Đoàn công tác, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng đã tiếp xúc, trao đổi với Bộ trưởng Bộ Văn hóa Belarus. Hai bên cùng khẳng định quan điểm nhất quán không ngừng tăng cường hợp tác văn hóa giữa hai nước, coi đây là một trong những kênh quan trọng củng cố tình hữu nghị bền lâu giữa hai dân tộc. Thời gian tới, hai bên tiếp tục đẩy mạnh giao lưu hợp tác văn hóa trên nền tảng quan hệ đối tác chiến lược đã được lãnh đạo cấp cao hai nước thống nhất. Trong thời gian vừa qua, hợp tác giao lưu văn hóa Việt Nam - Belarus được hai bên chú trọng tăng cường. Bộ VHTTDL đã nhiều lần tổ chức Những ngày Văn hóa của Việt Nam và Belarus. Ngược lại, Belarus cũng dành quan tâm cử đoàn nghệ thuật tham gia các liên hoan nghệ thuật quốc tế, liên hoan phim quốc tế do Việt Nam tổ chức, thể hiện sinh động hợp tác văn hóa, giao lưu nhân dân và góp phần thắt chặt quan hệ hữu nghị truyền thống Việt Nam - Belarus.

Căn cứ văn bản mới được ký kết, hai bên đề ra kế hoạch tổ chức các hoạt động trong giai đoạn 3 năm tới, trong đó điểm nhấn là chương trình Những ngày Văn hóa Việt Nam tại Belarus năm 2027 nhân kỷ niệm 35 năm thiết lập quan hệ ngoại giao hai nước và Những ngày Văn hóa Belarus tại Việt Nam năm 2028. Cùng với hợp tác văn hóa, hợp tác trong lĩnh vực du lịch trong thời gian vừa qua cũng đã có nhiều bước tiến mới. Trong đó, việc ký kết Hiệp định về miễn thị thực cho công dân mang hộ chiếu phổ thông của hai nước có hiệu lực từ ngày 30.1.2025 đã mở ra nhiều cơ hội hợp tác sâu rộng trên nhiều lĩnh vực. Đây là lần đầu tiên một quốc gia châu Âu áp dụng chế độ miễn thị thực đối với công dân Việt Nam.

Trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước đến Cộng hòa Belarus của Tổng Bí thư Tô Lâm, Việt Nam và Belarus đã ra Tuyên bố chung về việc thiết lập quan hệ Đối tác Chiến lược. Một trong những điểm nhấn của Tuyên bố chung là hợp tác văn hóa, thể thao, du lịch và giao lưu nhân dân. Theo đó, hai bên sẽ phối hợp thúc đẩy hợp tác văn hóa trên nhiều lĩnh vực, bao gồm chia sẻ thông tin, hình ảnh và tài liệu về quá trình phát triển kinh tế - xã hội và văn hóa của Việt Nam và Belarus nhằm tăng cường hiểu biết lẫn nhau, thúc đẩy tiếp xúc trực tiếp giữa các cơ quan văn hóa; Tăng cường xây dựng và triển khai các chương trình giao lưu và quảng bá về văn hóa, lịch sử, tổ chức Ngày Văn hóa trên lãnh thổ của nhau; thúc đẩy trao đổi các đoàn văn hóa, nghệ thuật, thể thao hai bên; triển khai hiệu quả các Chương trình hợp tác trong lĩnh vực văn hóa.

Hai bên sẵn sàng tăng cường hợp tác trong việc trùng tu, tôn tạo và phục hồi các di tích lịch sử, văn hóa và các di sản phi vật thể; tăng cường quảng bá tiềm năng và thế mạnh du lịch của hai bên; tích cực trao đổi kinh nghiệm và thông tin về chính sách và quản lý trong lĩnh vực du lịch. Hai bên nhất trí tạo điều kiện tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau giữa công dân hai nước thông qua các tổ chức nhân dân, tổ chức xã hội của Việt Nam và Belarus; Tiếp tục thúc đẩy hơn nữa giao lưu hữu nghị giữa nhân dân hai nước, trong đó có việc ký kết các văn kiện mới để thiết lập quan hệ kết nghĩa giữa các địa phương hai nước, thiết lập và tiến tới tăng tần suất các chuyến bay thẳng, tăng nội hàm hợp tác giữa các tổ chức hữu nghị nhân dân... Hai bên ghi nhận Hiệp định miễn thị thực cho người mang hộ chiếu phổ thông ký năm 2023 góp phần thúc đẩy đáng kể hợp tác trên kênh nhân dân trong thời gian tới.

Việc ký kết hợp tác văn hóa; nội dung văn hóa, du lịch được đưa vào Tuyên bố chung thiết lập quan hệ Đối tác Chiến lược Việt Nam và Belarus được xem là một trong những điểm nhấn, góp phần vào thành công chung chuyến thăm của Tổng Bí thư Tô Lâm, tăng cường kết nối tình hữu nghị, giao lưu nhân dân, mở ra chương mới hợp tác giữa hai nước. ■

Tổ chức chương trình biểu diễn nghệ thuật tuyên truyền phòng, chống tác hại của thuốc lá

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 1275/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức chương trình biểu diễn nghệ thuật tuyên truyền phòng, chống tác hại của thuốc lá năm 2025 tại Khu vực phía Bắc. Theo đó, chương trình biểu diễn nghệ thuật về phòng, chống tác hại của thuốc lá sẽ được tổ chức trong quý III năm 2025, với thời lượng 100 phút, bao gồm các tiểu phẩm, ca, múa, nhạc, tấu, hài kịch (tạp kỹ) đảm bảo chất lượng nghệ thuật, truyền tải được các nội dung phòng, chống tác hại của thuốc lá và chính sách pháp luật của Đảng, Nhà nước về công tác phòng, chống tác hại của thuốc lá.

Qua chương trình nhằm nâng cao hiểu biết và nhận thức của cộng đồng trong công tác truyền thông phòng, chống tác hại của thuốc lá; phát huy vai trò, trách nhiệm của toàn dân trong việc thực hiện có hiệu quả công tác bảo vệ sức khỏe cộng đồng. Đồng thời đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền để thu hút đông đảo người dân tham gia, từ đó truyền tải những chủ trương, chính sách của Nhà nước về phòng, chống tác hại của thuốc lá tới mọi tầng lớp nhân dân, tạo phong trào sôi nổi với những hoạt động sâu rộng, thường xuyên, liên tục trong công tác phòng, chống tác hại của thuốc lá ở các cấp. **B.H**

THU HỒI ĐẤT ĐỂ LÀM THỦY ĐIỆN ĐĂK ĐRINH (QUẢNG NGÃI):

Hơn 10 năm người dân vẫn chưa được nhận đền bù

● **NHƯ ĐỒNG**

Các hộ dân ở xã Sơn Dung, huyện Sơn Tây (Quảng Ngãi) có đất nằm trong lòng hồ thuỷ điện Đăk Đrinh bày tỏ bức xúc vì hơn 10 năm qua vẫn chưa được nhận tiền đền bù hỗ trợ, trong khi đất canh tác đã bị ngập sâu dưới lòng hồ.

Dù nhà máy thủy điện đã đi vào vận hành, phát điện thương mại hơn 10 năm qua nhưng đến nay 21 hộ dân có đất bị ngập sâu dưới lòng hồ thủy điện Đăk Đrinh vẫn chưa nhận được tiền đền bù và hỗ trợ. Suốt nhiều năm qua, người dân liên tục gửi đơn kiến nghị đến các cấp có thẩm quyền, nhưng vấn đề vẫn chưa được giải quyết dứt điểm.

Dự án thủy điện Đăk Đrinh do Công ty cổ phần Thủy điện Đăk Đrinh làm chủ đầu tư, được xây dựng trên địa bàn huyện Sơn Tây (Quảng Ngãi) và huyện Kon Plông (Kon Tum). Dự án có công suất 125MW, tổng mức đầu tư hơn 5.900 tỉ đồng, sản lượng điện trung bình hằng năm là 540,925 triệu KWh. Dự án được khởi công vào năm 2008, đến năm 2013 thì hoàn thành và đưa vào vận hành. Để thực hiện dự án, Hội đồng bồi thường hỗ trợ giải phóng mặt bằng đã tiến hành chi trả tiền đền bù đất đai, tài sản cho hàng trăm hộ dân. Tuy nhiên, hiện còn 21 hộ với 45 thửa đất, tổng diện tích khoảng 9,5 ha nằm trong lòng hồ thủy điện chưa được đền bù, hỗ trợ.

Ông Phan Thanh Phong, xã Sơn Dung, huyện Sơn Tây là một trong số các hộ dân có đất sản xuất nằm dưới lòng hồ thủy điện Đăk Đrinh nhưng chưa được nhận tiền đền bù. Theo ông Phong, dù đã nhiều lần gửi đơn, thư đến các cơ quan chức năng cũng như kiến nghị tại các buổi tiếp xúc cử tri nhưng đến nay người dân vẫn chưa được nhận tiền đền bù. "Đã hơn 10 năm trôi qua, nhưng người dân vẫn chưa nhận được tiền đền bù, khiến họ vô cùng bức xúc. Nhiều hộ mất đất không còn tư liệu để canh tác, ảnh hưởng nghiêm trọng đến cuộc sống. Mỗi lần chính quyền huyện, xã tiếp xúc cử tri, người dân đã nhiều lần kiến nghị vấn đề này nhưng họ vẫn hứa. Thế nhưng đến nay lời hứa ấy vẫn chưa được thực hiện" ông Phong nói.

Đối với gia đình ông Phạm Ngọc Minh, xã Sơn Dung, từ ngày hơn 1 ha đất sản xuất bị ngập trong lòng hồ thủy điện Đăk Đrinh, gia đình ông gặp rất nhiều khó khăn vì thiếu đất canh tác. "Điều người dân lo lắng nhất hiện nay là sắp tới sẽ không tổ chức cấp huyện, trong khi vấn đề bồi thường đất của chúng tôi chưa xử lý xong. Do vậy, chúng tôi yêu cầu cơ quan chức năng sớm chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ để người dân ổn định cuộc sống", ông Minh đề nghị. Theo Phó Chủ tịch UBND huyện Sơn Tây Phạm Hồng Khuyến, đối với 45 thửa đất năm trong lòng hồ thủy điện Đăk Đrinh trước đây, địa phương đã lập phương án đền bù tài sản trên đất. Tuy nhiên, khi lập phương án đền bù đất và hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp thì phát hiện tình trạng mua bán thông qua bên thứ ba nhằm trục lợi từ dự án nên địa phương đã tạm dừng lập phương án đền bù. Sau đó, cơ quan chức năng đã khởi tố các đối tượng liên quan đền bù dự án thủy điện này và vụ án kéo dài đến năm 2021 mới khép lại.

Nhiều hộ dân ở xã Sơn Dung với 45 thửa đất nằm trong lòng hồ thủy điện chưa được đền bù

Dự án thủy điện Đăk Đrinh đi vào vận hành phát điện thương mại hơn 10 năm

> *"UBND huyện sẽ thực hiện lập phương án chi trả đền bù cho chủ những thửa đất đã xác minh đầy đủ thông tin. Đối với những thửa đất chưa đủ điều kiện sẽ tiếp tục rà soát để đảm bảo theo đúng quy định của pháp luật. Mục tiêu của UBND huyện Sơn Tây là hoàn thành công tác đền bù cho các hộ dân này trong năm 2025."*
>
> **(Phó Chủ tịch UBND huyện Sơn Tây PHẠM HỒNG KHUYẾN)**

Cũng theo ông Khuyến, thời gian gần đây, UBND huyện Sơn Tây đã chỉ đạo các phòng, ban chức năng phối hợp với UBND xã Sơn Dung rà soát, xác định chủ sở hữu hợp pháp của các thửa đất để lập phương án bồi thường theo đúng quy định của pháp luật. Tuy nhiên, quá trình thực hiện gặp khó khăn do sự thay đổi nhân sự địa chính xã cũng như thực tế hiện nay các thửa đất đều bị ngập nước. Do đó, việc xác minh gặp rất nhiều khó khăn. Bên cạnh đó, việc mua bán, chuyển nhượng đất của các hộ dân chưa đảm bảo tính pháp lý khiến quá trình lập phương án bồi thường, hỗ trợ và chi trả gặp nhiều trở ngại. "UBND huyện sẽ thực hiện lập phương án chi trả đền bù cho chủ những thửa đất đã xác minh đầy đủ thông tin. Đối với những thửa đất chưa đủ điều kiện sẽ tiếp tục rà soát để đảm bảo theo đúng quy định của pháp luật. Mục tiêu của UBND huyện Sơn Tây là hoàn thành công tác đền bù cho các hộ dân này trong năm 2025", ông Khuyến cho hay.

Liên quan đến vấn đề này, Giám đốc Sở Công thương tỉnh Quảng Ngãi Võ Văn Rân cho rằng, qua xác minh các thửa đất đang bị ngập nước dưới lòng hồ thủy điện Đăk Đrinh cho thấy có nhiều thửa đất trong số 45 thửa chưa thực hiện đền bù đã được mua bán sau khi có chủ trương đầu tư dự án thủy điện và chỉ sử dụng giấy viết tay. "Công ty cổ phần Thủy điện Đăk Đrinh đã bố trí sẵn nguồn kinh phí để chi trả cho các hộ dân khi phương án bồi thường, hỗ trợ được phê duyệt. Do vậy, Sở Công thương sẽ phối hợp cùng Sở Nông nghiệp và Môi trường, UBND huyện Sơn Tây để xây dựng phương án bồi thường và tham mưu UBND tỉnh sớm phê duyệt nhằm giải quyết dứt điểm vấn đề này", ông Võ Văn Rân thông tin. ■

"Bắt nóng" loạt xe tự chế kéo hàng cồng kềnh ở Hà Nội

Trưa qua 12.5, Tổ công tác Đội Cảnh sát giao thông (CSGT) số 14 (Phòng CSGT, Công an TP Hà Nội) tuần tra, kiểm soát và xử lý xe máy chở hàng hóa cồng kềnh trên các tuyến đường như Phạm Tu, cầu Bươu, đường 70... (huyện Thanh Trì). Trong buổi sáng cùng ngày, Tổ công tác phát hiện một người đàn ông điều khiển xe máy tự chế, gắn thêm "rơ-mooc" kéo theo một tấm nhựa dài khoảng 2m, lưu thông theo hướng từ cầu Bươu về cầu Tó (huyện Thanh Trì, Hà Nội). Ngay lập tức, tổ công tác yêu cầu dừng phương tiện để kiểm tra.

Người điều khiển phương tiện cho biết hành nghề chở thuê và "không nắm rõ quy định pháp luật", thừa nhận việc chở hàng cồng kềnh có thể gây nguy hiểm cho người đi đường và cam kết "rút kinh nghiệm" sau khi bị lập biên bản xử phạt... Một trường hợp lái xe máy tương tự kéo theo hàng chục tấm sắt cốp pha xây dựng, bên trên còn gắn 4 thanh sắt nhọn để giữ hàng không bị rơi... cũng được Tổ công tác phát hiện, dừng xe. Khi bị kiểm tra, lái xe máy này liên tục xin bỏ qua vi phạm. Tuy nhiên, Tổ công tác kiên quyết lập biên bản và yêu cầu tháo rời phần xe kéo tự chế... Thiếu tá Đặng Đình Hoàng, cán bộ Đội CSGT số 14 cho biết, trước thực trạng nhiều người dân sử dụng xe máy, xe 3 bánh, xe tự chế để chở hàng hóa cồng kềnh gây mất an toàn giao thông, đơn vị đã đẩy mạnh tuần tra kiểm soát tại các khu vực như quận Hoàng Mai và huyện Thanh Trì. Những xe chở hàng cồng kềnh do người lao động điều khiển khiến việc xử lý tốn thời gian, nhưng lực lượng CSGT ngoài tuyên truyền nhắc nhở, đều bị xử lý nghiêm để răn đe.

Từ đầu tháng 5.2025 đến nay, Đội CSGT số 14 đã phát hiện và xử lý 35 trường hợp sử dụng xe tự chế hoặc chở hàng cồng kềnh kéo theo xe, vật khác, tiềm ẩn nguy cơ gây tai nạn cho người tham gia giao thông. **B.N**

Một đối tượng bị xử lý

Khi hào thành cổ Vinh là… "sông Tô Lịch"

● **Bài, ảnh: PHẠM NGÂN**

Hào thành là một bộ phận quan trọng của khu di tích lịch sử, văn hóa quốc gia Thành cổ Vinh và nay nó đang xuống cấp nghiêm trọng, biến thành dòng kênh ô nhiễm, bốc mùi hôi thối.

Trả lại cho hào thành dòng nước xanh mướt, tôn vinh giá trị, vẻ đẹp thành cổ là câu chuyện còn rất dài và cũng không biết khi nào mới được chính quyền quan tâm đúng mức.

Biến dạng thành "kênh nước thải"

Hào thành cổ Vinh là tuyến kênh bao quanh tòa thành cổ do triều Nguyễn xây dựng bằng đá vào năm 1831. Đây là một phân quan trọng trong kiến trúc quân sự của Thành cổ Vinh, được xếp hạng di tích lịch sử, văn hóa quốc gia từ năm 1998. Hào thành, hệ thống kênh bao quanh tường thành không chỉ có chức năng phòng thủ mà còn đóng vai trò điều tiết nước, tạo cảnh quan, góp phần làm nên vẻ đẹp tổng thể của quần thể di tích. Với hình lục giác, hào thành có chiều rộng khoảng 28m, sâu trung bình 3m, bao bọc chu vi 2.520m của tòa thành với ba cửa chính ra vào.

Tuy nhiên, trái với vai trò lịch sử đáng tự hào, hiện nay hào thành cổ đã và đang bị biến thành một "kênh chết". Dòng nước đen đặc, quánh bùn, bốc mùi hôi thối nồng nặc quanh năm. Hai bên bờ, rác thải sinh hoạt tràn lan, cỏ dại mọc um tùm, nhiều đoạn bề mặt kênh gần như bị che lấp bởi lớp rác thải sinh hoạt. Không chỉ mất mỹ quan đô thị, tình trạng này còn ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe và đời sống sinh hoạt của hàng ngàn hộ dân sống quanh tuyến kênh. "Ban đầu, sau khi hào thành được cải tạo, cảnh quan khá đẹp, dân rất phấn khởi. Nhưng chỉ được ít tháng, nước hào đen thui, đặc quánh, bốc mùi hôi thối nên chúng tôi ít khi dám mở cửa. Mỗi lần đi ngang là bịt mũi. Không ai nghĩ nơi này lại là di tích quốc gia", ông Nguyễn Văn Hải, người dân sống gần khu vực, chia sẻ đầy chua xót.

Năm 2016, một dự án cải tạo hào Thành cổ Vinh với tổng mức đầu tư gần 140 tỉ đồng đã được triển khai từ nguồn vốn vay của Ngân hàng Thế giới. Mục tiêu là nạo vét bùn thải, xây bờ kè kiên cố, lắp đặt hệ thống thu gom nước thải, kết hợp chỉnh trang cảnh quan. Dự án từng được kỳ vọng sẽ "thay da đổi thịt" cho một phần quan trọng của thành cổ, góp phần bảo tồn di sản và nâng cao chất lượng sống cho người dân khu vực. Thế nhưng, khi dự án hoàn tất vào năm 2018, người dân không những không thấy chuyển biến tích cực mà còn thất vọng bởi tình trạng ô nhiễm ngày một nghiêm trọng hơn. Những hệ thống thu gom nước thải được lắp đặt nay không hoạt động hiệu quả, nước trong hào vẫn đục ngầu, bốc mùi.

Tháng 10.2023, cư dân thành phố Vinh chứng kiến cảnh tượng ám ảnh, hàng tấn cá chết nổi trắng mặt nước tại các đoạn hào thành. Mùi tanh tưởi, xác cá thối rữa trôi dạt vào hai bên bờ, gây ra nỗi bất an sâu sắc về môi trường sống. Theo báo cáo, nguyên nhân là do lượng bùn thải tích tụ lâu ngày không được nạo vét, kết hợp với nước thải sinh hoạt đổ dồn và mưa lớn khiến dòng nước thay đổi đột ngột, gây sốc cá. "Mùi cá chết nồng nặc không thể chịu nổi. Nhà tôi có trẻ nhỏ, cũng không dám mở cửa ra ban công cả tuần", bà Trần Thị Hoa, sống tại phường Cửa Nam bức xúc cho biết. Sau sự cố, UBND thành phố Vinh đã có văn bản phê bình đơn vị vận hành là Công ty CP Quản lý và Phát triển Hạ tầng đô thị Vinh vì thiếu trách nhiệm, phản ứng chậm trong công tác xử lý môi trường và vớt cá chết.

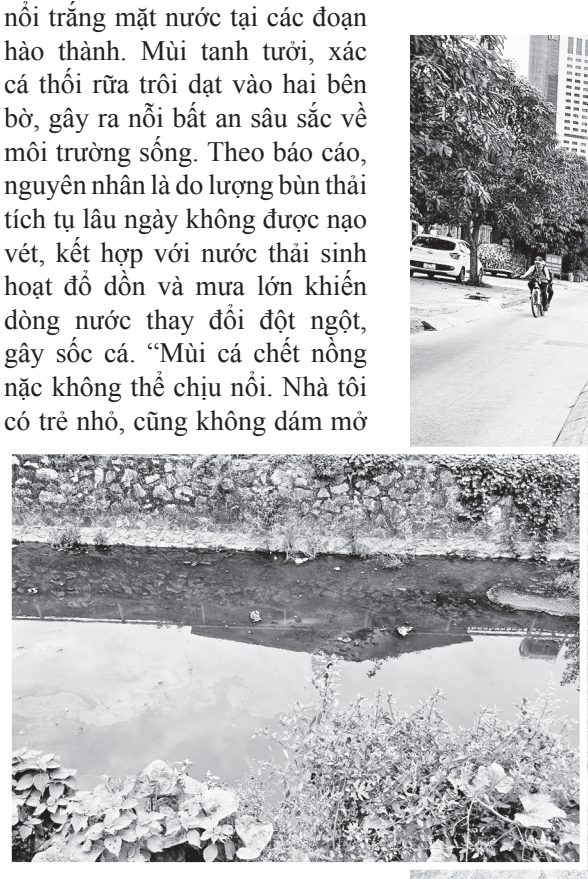
Hệ thống thoát nước quá tải

Theo ông Võ Tuấn Anh, Phó Giám đốc Công ty CP Quản lý và Phát triển Hạ tầng đô thị Vinh, hệ thống thoát nước thải của thành phố hiện tại sử dụng chung với hệ thống thoát nước mưa. Điều này khiến cho nước không được luân chuyển, đặc biệt là vào mùa khô khi nước tù đọng và phát sinh mùi hôi thối nặng nề.

"Thành phố Vinh phát sinh hơn 55.000m³ nước thải mỗi ngày đêm, trong khi công suất xử lý của nhà máy chỉ khoảng 21.500m³. Do quá tải, phần lớn nước thải không qua xử lý đã tràn vào hào thành. Từ ngày cải tạo đến nay, chưa từng có đợt nạo vét trầm tích nào. Bùn tích tụ dày đặc, tạo điều kiện cho vi khuẩn phân hủy và sinh mùi", ông Tuấn Anh cho biết thêm. UBND TP Vinh đã duyệt kinh phí 10 tỉ đồng để lắp đặt hệ thống bơm dẫn nước từ sông Lam vào hào, nhằm pha loãng nước thải và tạo dòng chảy. Đồng thời, công tác nạo vét bùn cũng được đưa vào kế hoạch thực hiện. Tuy nhiên, theo đại diện đơn vị vận hành, đây chỉ là giải pháp tình thế mang tính "chữa cháy", không thể xử lý triệt để tận gốc vấn đề.

Thực tế cho thấy, dù đã qua nhiều đợt cải tạo và kêu gọi đầu tư, nhưng cho đến nay, hào thành cổ Vinh vẫn chưa được quan tâm đúng mức. Tình trạng ô nhiễm kéo dài, hệ thống kỹ thuật xuống cấp, ý thức bảo vệ môi trường còn hạn chế, cùng với sự thiếu quyết liệt trong công tác quản lý đang khiến một di tích lịch sử cấp quốc gia dần bị bỏ mặc và lãng quên. "Đây không chỉ là câu chuyện của một con kênh. Nó là biểu tượng, là quá khứ và là ký ức của cả một vùng đất. Nếu không có biện pháp mạnh tay, hào thành cổ Vinh sẽ thực sự trở thành một di tích "chết" không chỉ về mặt vật chất mà còn về tinh thần", bà Lê Thị Mai, người dân sống gần di tích chia sẻ trong sự tiếc nuối.

Người dân thành phố Vinh vẫn đang mong chờ những giải pháp căn cơ, lâu dài, chứ không chỉ là những dự án "vá víu". Đã đến lúc các cấp chính quyền cần hành động mạnh mẽ hơn để trả lại hào thành cổ Vinh vị thế vốn có trong dòng chảy lịch sử của đất và người xứ Nghệ. ■

Nước dưới hào đen thui, đặc quánh, bốc mùi hôi thối

Hào thành cổ Vinh bị ô nhiễm nghiêm trọng

Hơn 190 tỉ đồng tu bổ núi Mâm Xôi và hồ phía Bắc đền Kiếp Bạc

HĐND tỉnh Hải Dương vừa thông qua Nghị quyết dành 193 tỉ đồng từ ngân sách tỉnh trong kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025 để cải tạo, tu bổ núi Mâm Xôi và hồ phía Bắc đền Kiếp Bạc thuộc Khu di tích quốc gia đặc biệt Côn Sơn - Kiếp Bạc, TP Chí Linh. Chủ đầu tư dự án là Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng tỉnh Hải Dương.

Dự án nhằm từng bước hoàn thiện hệ thống di tích, cơ sở hạ tầng xung quanh khu vực đền Kiếp Bạc; hoàn chỉnh hệ thống thờ tự, phục hồi các nghi lễ trong lễ hội, đảm bảo cảnh quan khu di tích, góp phần nâng cao chất lượng công tác quản lý, phát huy giá trị di tích. Qua đó, quảng bá giá trị của khu di tích, khai thác tiềm năng, tài nguyên du lịch, tạo ra các sản phẩm du lịch đặc trưng, thu hút du khách, góp phần giáo dục truyền thống lịch sử văn hóa, phát triển kinh tế, văn hóa của địa phương; thu hút các nguồn lực đầu tư phát triển khu di tích.

Dự án khi được triển khai sẽ thu hồi, đền bù, di dời 5 hộ dân ảnh hưởng lớn tới khu vực núi Mâm Xôi, 3 hộ ảnh hưởng do mở rộng đường Gánh Gạch (giáp tỉnh lộ 398, phía sau đền qua chân núi Mâm Xôi vào Từ cũ) để phục hồi đường Gánh Gạch, bảo vệ núi Mâm Xôi, đảm bảo cảnh quan, tránh xâm hại các dấu tích của khu di tích. Tỉnh cũng sẽ tiến hành thu hồi, đền bù toàn bộ khu hồ phía Bắc đền Kiếp Bạc để cải tạo, đảm bảo cảnh quan, môi trường khu di tích, tránh xâm hại, gồm di dời 6 hộ dân đang sinh sống giáp hồ; thu hồi toàn bộ lòng hồ gồm diện tích đất lúa và đất công điền; xây dựng khu tái định cư khu vực Nhà văn hóa thôn Bắc Đẩu, xã Hưng Đạo, thành phố Chí Linh.

Khi tiến hành tu bổ, tôn tạo núi Mâm Xôi, dự án sẽ mở rộng đường Gánh Gạch từ tỉnh lộ 398 (phía sau đền) đến chân núi Mâm Xôi với chiều dài khoảng 250m; rộng 10,5m; trồng cây xanh hai bên; tôn tạo đường dạo từ đường Gánh Gạch lên núi Mâm Xôi; xây dựng hệ thống kè bảo vệ quanh khu vực chân núi, đắp đất, trồng cây xanh phục hồi cảnh quan núi. Dự án sẽ tiến hành nạo vét, trồng sen, súng cải tạo cảnh quan lòng hồ phía Bắc đền Kiếp Bạc; kè lại hồ nước, bố trí rãnh thu nước mặt, nước thải sát đường tỉnh lộ 398, kết nối với phía hồ Viên Lăng; sửa chữa lại đoạn kè phía giáp đê 400m, kè hồ đoạn giáp đường 398 ra phía sau đền dài khoảng 600m…

T.SƯƠNG

ĐỂ DU LỊCH CẤT CÁNH TỪ KHO BÁU VĂN HÓA VIỆT

LTS: Trong dòng chảy phát triển kinh tế - xã hội hiện đại, du lịch không thể tiếp tục là ngành tiêu thụ tài nguyên thuần túy, mà cần chuyển mình thành một ngành kinh tế sáng tạo, mang bản sắc và giá trị văn hóa sâu sắc. Trong bối cảnh đó, công nghiệp văn hóa nổi lên như một trụ cột chiến lược, một nguồn lực nội sinh mạnh mẽ có thể tạo ra bước ngoặt phát triển mới cho du lịch Việt Nam. Không chỉ làm giàu thêm trải nghiệm, công nghiệp văn hóa giúp định vị hình ảnh quốc gia, nâng tầm điểm đến và khai phóng những dòng chảy sáng tạo chưa từng được khai thác hết. Loạt bài viết này của *Văn Hóa* mong muốn góp một lát cắt chuyên sâu vào chiến lược phát triển du lịch văn hóa bền vững, đậm bản sắc Việt.

Bài 1: Công nghiệp văn hóa - đòn bẩy chiến lược để du lịch bứt phá

NGUYỄN ANH

Sau đại dịch Covid-19, thế giới chứng kiến sự thay đổi, dịch chuyển nhanh chóng trong xu hướng du lịch: Du khách toàn cầu không còn tìm kiếm những trải nghiệm đại trà, mà đòi hỏi tính bản địa, độc đáo, gắn với văn hóa và cảm xúc sâu sắc. Trong bối cảnh đó, việc phát triển du lịch Việt Nam không thể tiếp tục phụ thuộc vào tài nguyên thiên nhiên hay di sản sẵn có, mà cần một lực đẩy mới mang tính sáng tạo, có khả năng tạo ra giá trị gia tăng cao. Lực đẩy ấy chính là công nghiệp văn hóa.

Cần một lực đẩy mới

Bối cảnh mới hiện nay đòi hỏi các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam phải có tầm cao hơn. Các cấp ngành cũng cần nhận thức rõ vị trí của các ngành công nghiệp văn hóa, đồng thời thúc đẩy các ngành công nghiệp văn hóa phát triển mạnh mẽ, có chiều sâu hơn.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm cho biết: "Trên thế giới, công nghiệp văn hóa đang ngày càng chứng minh vai trò là một trụ cột của tăng trưởng hiện đại. Theo báo cáo của UNESCO, lĩnh vực công nghiệp văn hóa và sáng tạo hiện đóng góp khoảng 3,1% GDP toàn cầu, tạo ra gần 30.000.000 việc làm và ngày càng trở thành động lực thúc đẩy các ngành kinh tế khác, đặc biệt là du lịch. Kinh nghiệm quốc tế đã chứng minh rằng: Khi văn hóa trở thành nguồn cảm hứng cho sáng tạo, khi các di sản được "kể lại" bằng ngôn ngữ hiện đại thì sản phẩm văn hóa không chỉ sống động hơn mà còn có sức lan tỏa và mang lại hiệu quả kinh tế cao hơn rất nhiều".

PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương, Viện trưởng Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch chia sẻ: "Từ bài học của các quốc gia trên thế giới cũng cho thấy, việc phát huy tính liên ngành, xuyên ngành trong sáng tạo các sản phẩm, dịch vụ văn hóa công nghiệp văn hóa sẽ tạo nên sức hấp dẫn khó cưỡng tại các điểm đến du lịch".

Tại Lễ trao Giải thưởng Du lịch thế giới năm 2024 diễn ra ở thành phố Madeira (Bồ Đào Nha), Việt Nam tiếp tục được vinh danh là "Điểm đến Di sản hàng đầu thế giới". Vị thế của du lịch Việt Nam trên bản đồ du lịch châu Á và thế giới tiếp tục được khẳng định khi đây là lần thứ 6 Việt Nam được tôn vinh là "Điểm đến hàng đầu châu Á" và lần thứ 5 được vinh danh "Điểm đến Di sản hàng đầu thế giới". "Rõ ràng, các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đã tạo nên những "đòn bẩy" căn bản cho sự cất cánh của du lịch văn hóa như một mũi nhọn ưu tiên của chiến lược quốc gia", bà Nguyễn Thị Thu Phương khẳng định.

Khách du lịch quốc tế bị hấp dẫn bởi các sản phẩm du lịch văn hóa của Việt Nam Ảnh: MINH ĐƯỜNG

Công nghiệp văn hóa và du lịch: Hai cánh của một chiến lược phát triển bền vững

Công nghiệp văn hóa thực chất không phải là một ngành kinh tế mới nổi mà là động lực nội sinh, giúp du lịch chuyển trạng thái từ "ngành tiêu dùng tài nguyên" sang "ngành kinh tế sáng tạo". Du lịch là "người kể chuyện", còn công nghiệp văn hóa là kho tàng chất liệu và phương tiện kể chuyện. Sự kết hợp của hai lĩnh vực này tạo nên một chuỗi giá trị văn hóa - trải nghiệm - tiêu dùng độc đáo, giúp điểm đến trở nên sống động, khác biệt và bền vững.

Ở các quốc gia tiên tiến như Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Pháp, Anh, Mỹ… sự phát triển du lịch không tách rời khỏi nền tảng công nghiệp văn hóa. Điện ảnh, âm nhạc, thời trang, nghệ thuật thị giác, trò chơi điện tử, thủ công mỹ nghệ, kiến trúc… đều trở thành chất xúc tác mạnh mẽ thu hút du khách đến và khiến họ quay trở lại nhiều lần. Hàn Quốc là ví dụ điển hình của việc phát triển du lịch và quảng bá hình ảnh điểm đến qua công nghiệp văn hóa. Đất nước này không chỉ xuất khẩu phim truyền hình mà còn xuất khẩu các tuyến, tour du lịch theo dấu phim tới các phim trường; nhạc Kpop; thời trang; ẩm thực; mỹ phẩm… Pháp định vị các bảo tàng như: Louvre, Centre Pompidou thành biểu tượng quốc gia.

Tại Mỹ, công nghiệp văn hóa, đặc biệt là điện ảnh đã trở thành trụ cột trong chiến lược phát triển du lịch và quảng bá hình ảnh quốc gia. Trung tâm điện ảnh Hollywood không chỉ là cái nôi của nền công nghiệp điện ảnh thế giới, mà còn là một trong những "điểm đến mơ ước" của hàng triệu du khách quốc tế, đặc biệt là giới trung lưu và thượng lưu có niềm đam mê với nghệ thuật thứ bảy. Oscar - giải thưởng điện ảnh danh giá nhất thế giới của Viện Hàn lâm Khoa học và Nghệ thuật Điện ảnh Mỹ (AMPAS) luôn thu hút sự chú ý của du khách quốc tế.

Không dừng lại ở Hollywood, nước Mỹ còn mở rộng ảnh hưởng văn hóa đại chúng thông qua việc phát triển các điểm đến ăn theo các thương hiệu điện ảnh nổi tiếng như: "Harry Potter" tại Universal Orlando Resort (Florida), hay "Star Wars: Galaxy's Edge" tại Disneyland (California). Những tổ hợp giải trí quy mô lớn này trở thành điểm hút khách du lịch quốc tế với mức chi tiêu cao, góp phần nâng vị thế của du lịch Mỹ lên tầm đẳng cấp toàn cầu. Có thể nói, nước Mỹ đã khéo léo biến công nghiệp văn hóa nói chung, điện ảnh nói riêng thành "cỗ máy in tiền" không chỉ trong ngành giải trí mà còn trong ngành Du lịch cao cấp.

Cất cánh từ nền tảng văn hóa sáng tạo

Tại Việt Nam, dù đã xác định 12 lĩnh vực ưu tiên phát triển công nghiệp văn hóa, nhưng sự liên kết giữa văn hóa và du lịch vẫn chưa thực sự mạnh. Hệ sinh thái sáng tạo còn manh mún, chưa có cơ chế khuyến khích doanh nghiệp văn hóa - du lịch hợp tác phát triển sản phẩm chung. Năng lực sáng tạo nội dung còn yếu, việc quản lý bản quyền và phân phối sản phẩm văn hóa còn nhiều bất cập. Cũng chưa có kế hoạch rõ ràng để chuyển các di sản văn hóa thành tài sản văn hóa, từ đó trở thành sản phẩm du lịch đặc sắc. Việc kể chuyện điểm đến còn rời rạc, thiếu đầu tư về công nghệ và hình thức thể hiện.

Theo Thứ trưởng Phan Tâm, Bộ VHTTDL đã trình Chính phủ dự thảo Chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa đến năm 2030, tầm nhìn 2045, trong đó xác định rõ các lĩnh vực ưu tiên và nhiều nhóm ngành có tiềm năng phát triển. Du lịch văn hóa trong dự thảo Chiến lược này được coi là lĩnh vực có khả năng tích hợp và lan tỏa lớn nhất. Sự kết hợp giữa giá trị di sản, không gian văn hóa và sáng tạo hiện đại chính là hướng đi bền vững để nâng cao giá trị gia tăng cho ngành Du lịch.

Để phát triển đột phá du lịch Việt Nam, cần nhìn nhận công nghiệp văn hóa như một trụ cột chiến lược, song hành với hạ tầng, công nghệ và nhân lực. Gợi mở những giải pháp có tầm nhìn xa để du lịch có thể cất cánh từ nền tảng văn hóa sáng tạo, ngoài Chiến lược quốc gia về phát triển công nghiệp văn hóa, nhiều chuyên gia cho rằng nên có chính sách khuyến khích, hỗ trợ các dự án công nghiệp văn hóa mới, có tính lan tỏa; xây dựng hệ sinh thái công nghiệp văn hóa tại các điểm đến trọng điểm; đẩy mạnh giáo dục văn hóa, mỹ thuật, sáng tạo trong trường học và đào tạo du lịch; đầu tư hạ tầng số và chuyển đổi số trong giới thiệu, phân phối sản phẩm văn hóa du lịch.

Đã đến lúc du lịch Việt Nam cần một chiến lược tổng thể tầm quốc gia về phát triển các ngành công nghiệp văn hóa dựa trên nội lực sáng tạo của văn hóa dân tộc. Công nghiệp văn hóa không chỉ là đòn bẩy để tạo sản phẩm khác biệt, mà còn là cánh cửa đưa hình ảnh Việt Nam ra thế giới bằng những ngôn ngữ hiện đại, gần gũi, hấp dẫn. ■ *(Còn tiếp)*

Lên với A Lưới

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Sau hơn nửa năm đưa vào khai thác Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số A Lưới (giai đoạn 1) tại xã Hồng Thượng, huyện miền núi A Lưới, TP Huế đã trở thành điểm đến hấp dẫn thu hút người dân và du khách trải nghiệm văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc Pa Cô, Cơ Tu, Tà Ôi…

Lễ hội Ân Ninh của đồng bào Cơ Tu

Ngược những con dốc, đường đèo dọc Quốc lộ 49 để lên với A Lưới, chị Nguyễn Thị Hằng, đã có những trải nghiệm thú vị tại Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số A Lưới trong khuôn khổ các hoạt động của chương trình "Ngày hội sắc xuân vùng cao A Lưới" - chương trình hưởng ứng Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025. Tại đây, chị Hằng đã được tiếp cận văn hóa của đồng bào khi xem các hoạt động tái hiện lễ hội truyền thống như: Lễ hội Âr Pục (Đoàn kết) của người Pa Cô; Lễ hội Cúng Dâng Dèng của người Tà Ôi; Lễ hội Ân Ninh của người Cơ Tu; được trực tiếp xem các nghệ nhân trình diễn dệt Dèng, chế biến những món ăn đặc sản… Đặc biệt, hòa mình vào không khí của những điệu múa, khúc dân ca và nét sinh hoạt văn hóa truyền thống của bà con vùng cao A Lưới đã cho chị những trải nghiệm và kỉ niệm khó quên.

Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số huyện A Lưới giai đoạn 1 có kinh phí đầu tư hơn 20 tỉ đồng, được xây dựng trên quy mô 5 ha ở khu bảo tồn sim thuộc xã Hồng Thượng, nơi có cảnh quan thiên nhiên đẹp và có đường giao thông thuận lợi kết nối với cộng đồng dân cư ở các địa phương. Từ tháng 9.2024, Làng mở cửa đón khách tham quan, tổ chức nhiều hoạt động văn hóa truyền thống phục vụ cộng đồng địa phương và du khách trải nghiệm. Theo Phòng VHTT huyện A Lưới, đến nay đã có hơn 15.000 lượt khách đến với Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số, góp phần quảng bá và lan tỏa văn hóa truyền thống đặc sắc và tiềm năng du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái kết hợp trải nghiệm văn hóa bản địa ở A Lưới. Riêng các hoạt động của "Ngày hội sắc xuân vùng cao A Lưới" vừa qua đã thu hút gần 8.000 lượt người tham gia, doanh thu du lịch của huyện đạt khoảng 4 tỉ đồng.

Bà Lê Thị Thêm, Trưởng phòng Văn hóa, Khoa học và Thông tin huyện A Lưới cho biết: "Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số huyện A Lưới được xây dựng đã góp phần bảo tồn các giá trị truyền thống của các dân tộc Pa Cô, Tà Ôi, Cơ Tu… Đồng thời, mở ra nhiều cơ hội để kết nối các chương trình tour, đưa các đoàn khách đến tham quan tìm hiểu và trải nghiệm những nét đẹp truyền thống của đồng bào vùng cao. Tại "ngôi nhà chung" này, chúng tôi đã tổ chức tái hiện 7 lễ hội truyền thống do chính đồng bào các dân tộc làm chủ thể; tổ chức giới thiệu nhiều sản phẩm văn hóa vật thể của các dân tộc… Hiện nay, Làng đang quản lý, trưng bày hơn 500 hiện vật, góp phần làm sinh động thêm không gian văn hóa tại đây".

Giai đoạn 1 của Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số huyện A Lưới đang được khai thác gồm: Khối nhà sinh hoạt cộng đồng chung; các nhà sinh hoạt truyền thống của các dân tộc Pa Cô, Cơ Tu, Tà Ôi; đường giao thông, các hạng mục phụ trợ như sân vườn, điện, nước, cảnh quan cây xanh… Trong quy hoạch, dự án được đầu tư gần 40,8 tỉ đồng từ các Chương trình mục tiêu quốc gia. Địa phương đang tiếp tục các thủ tục để triển khai giai đoạn 2, dự kiến sẽ xây dựng nhà ở truyền thống của các dân tộc; quảng trường; khu làng nghề; không gian bảo tàng dân tộc học; khu nhà mồ; ruộng lúa… Ngành văn hóa cũng sẽ tham mưu để chọn những hộ gia đình tiêu biểu của các dân tộc Pa Cô, Cơ Tu, Tà Ôi vào sinh sống ở Làng để bảo tồn những nét sinh hoạt văn hóa truyền thống đặc trưng của các dân tộc cũng như góp phần xây dựng Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số huyện A Lưới trở thành điểm đến hấp dẫn du khách.

UBND huyện A Lưới cho biết, địa phương đang tiếp tục triển khai thực hiện các Nghị quyết về "Bảo tồn, giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa các dân tộc thiểu số huyện A Lưới giai đoạn 2021-2025, tầm nhìn đến năm 2030"; Nghị quyết về "Phát triển Du lịch huyện A Lưới giai đoạn 2021-2025, tầm nhìn đến năm 2030". Trong năm 2025 này, tiếp tục tăng cường tuyên truyền quảng bá; khuyến khích các điểm du lịch khai thác phát huy các sản phẩm văn hóa thành sản phẩm du lịch để phục vụ khách. Phòng Văn hóa, Khoa học và Thông tin tiếp tục tổ chức các lớp truyền dạy về văn hóa dệt Dèng, đan lát; truyền dạy di sản văn hóa phi vật thể, kể về các câu chuyện dân gian, sử thi; tái hiện các lễ hội đặc sắc của các dân tộc ở A Lưới trong kỳ nghỉ lễ… ■

Người dân và du khách chung vui các hoạt động trong "Ngày hội sắc xuân vùng cao A Lưới"

Làng Văn hóa các dân tộc thiểu số huyện A Lưới (giai đoạn 1) ở xã Hồng Thượng

Cô Tô hút khách bằng du lịch xanh

Bước vào cao điểm du lịch hè, huyện Cô Tô (Quảng Ninh) là điểm đến yêu thích của nhiều du khách. Với các tour khám phá đảo, hoạt động thể thao biển, giải trí đêm và sáng kiến du lịch xanh, chính quyền và doanh nghiệp huyện Cô Tô đang dồn mọi nguồn lực để mang đến những trải nghiệm đa dạng đáng nhớ cho du khách.

Nét mới du lịch Cô Tô năm 2025 là thực hiện "Du lịch xanh - trải nghiệm sạch - điểm đến văn minh". Huyện Cô Tô đã và đang đầu tư nâng cấp hạ tầng, mở rộng không gian trải nghiệm với các tuyến du lịch tham quan đưa du khách đến những hòn đảo tuyệt đẹp còn nguyên vẻ đẹp hoang sơ được thiên nhiên ban tặng, các sản phẩm "du lịch bản địa" gắn với văn hóa ngư dân, cùng chuỗi dịch vụ chất lượng cao trên nền tảng số hóa. Trong đó đưa vào hoạt động các tuyến tham quan bằng xe điện, tour đạp xe ven biển và không gian "check-in không rác thải nhựa"... Các cơ sở lưu trú, nhà hàng, dịch vụ du lịch đều được khuyến khích và cam kết tham gia chương trình "Du lịch không nhựa dùng một lần".

Điểm nhấn đặc biệt trong mùa du lịch năm nay của huyện Cô Tô là thực hiện Đề án thí điểm tổ chức các hoạt động vui chơi, giải trí dưới nước, tham quan các đảo trên địa bàn. Các hoạt động chính được thí điểm gồm: Vui chơi giải trí dưới nước tại các bãi biển nổi tiếng như: Vàn Chảy, Hồng Vàn, Vụng Tròn, Ba Châu, Cô Tô Con… với nhiều loại hình hấp dẫn như chèo kayak, mô tô nước, dù bay, lặn ngắm san hô… Tổ chức 8 tuyến tham quan đảo, kết nối các điểm đến có điều kiện tự nhiên thuận lợi như: Đảo Cô Tô Con, hòn Cá Chép, hòn Sư Tử, hòn Bảy Sao, hòn Đông Nam, đảo Thanh Lân và đảo Trần

Năm 2025, ngành Du lịch Cô Tô đặt mục tiêu đón trên 300.000 lượt khách, doanh thu du lịch ước đạt 900 tỉ đồng, tăng về thời gian lưu trú, mức chi tiêu và doanh thu, thực hiện giảm thiểu tối đa rác thải nhựa trong hoạt động du lịch.

MINH LÝ

"Các cháu học hết lớp 12, ít nhất phải biết chơi một loại nhạc cụ"

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Tại cuộc họp của Bộ Chính trị, Ban Bí thư ngày 3.5 vừa qua, Tổng Bí thư Tô Lâm đã nhấn mạnh một thông điệp vừa sâu sắc, vừa mang tính chỉ dẫn chiến lược đối với sự nghiệp giáo dục và phát triển con người Việt Nam trong kỷ nguyên mới: "Trong hòa bình, các cháu học hết lớp 12 ít nhất phải biết chơi một loại nhạc cụ".

Tưởng như chỉ là một gợi ý về năng khiếu hay kỹ năng sống, nhưng nếu chiêm nghiệm kỹ, đây là lời nhắc đầy nhân văn và chiến lược về vai trò của nghệ thuật trong hành trình hình thành nhân cách, khơi dậy cái đẹp, và phát triển toàn diện con người.

"Nghệ thuật… là cốt lõi của việc trở thành một con người"

Từ thời cổ đại đến nay, mục tiêu tối thượng của giáo dục luôn là hình thành một con người toàn diện, đạt được sự hài hòa giữa tri thức, đạo đức và cảm xúc thẩm mỹ mà triết học phương Tây gọi là "Chân - Thiện - Mỹ". Trong ba yếu tố đó, nghệ thuật giữ vai trò chủ đạo trong việc bồi dưỡng hai giá trị cốt lõi là Thiện và Mỹ.

Không phải ngẫu nhiên mà Leonardo da Vinci, thiên tài thời Phục hưng từng nói: "Nghệ thuật là nữ hoàng của mọi khoa học, vì nó nói đến linh hồn nhân loại." Nghệ thuật không chỉ là cái đẹp đơn thuần, mà còn là sự truyền cảm, sự rung động, là ngôn ngữ của tâm hồn. Một người biết cảm nhận âm nhạc, hội họa, văn chương, dù không phải là nghệ sĩ vẫn có thể sống nhân ái, biết đồng cảm, biết yêu thương và trân trọng cuộc đời. Do đó, việc Tổng Bí thư gợi mở rằng, một học sinh phổ thông nên biết chơi ít nhất một loại nhạc cụ không chỉ là khuyến khích học nhạc, mà là khẳng định vai trò thiết yếu của nghệ thuật trong sự phát triển toàn diện con người về trí tuệ, nhân cách và tinh thần.

Một đứa trẻ học nhạc sẽ học được sự kiên nhẫn, tinh tế, sự kết nối giữa cảm xúc và lý trí. Một em học vẽ sẽ học được cách quan sát thế giới bằng ánh mắt trìu mến và chiêm nghiệm. Một bạn trẻ đắm mình trong thơ ca, sân khấu sẽ biết thấu hiểu những số phận khác biệt, từ đó trở nên biết ơn, bao dung và tử tế hơn. Nhiều công trình nghiên cứu tâm lý học hiện đại đã chứng minh, nghệ thuật giúp con người phát triển trí thông minh cảm xúc (EQ), khả năng thấu cảm (empathy), kỹ năng giải quyết vấn đề và tư duy phản biện, những năng lực thiết yếu của con người hiện đại. Theo nhà thần kinh học nổi tiếng Antonio Damasio, cảm xúc là một phần không thể tách rời của lý trí, và nghệ thuật chính là cách thức tự nhiên để cảm xúc được tôi luyện và khai phóng. Chính vì thế, UNESCO từng khẳng định: "Nghệ thuật không phải là một phần phụ của giáo dục, nó là cốt lõi của việc trở thành một con người".

Đã đến lúc xem giáo dục nghệ thuật là trụ cột

Trong những quốc gia có nền giáo dục phát triển hàng đầu thế giới, giáo dục nghệ thuật luôn được đặt ở vị trí trung tâm. Tại Phần Lan, đất nước nhiều năm liền đứng đầu bảng xếp hạng PISA, học sinh được học nhạc cụ bắt buộc từ lớp 1 và có thể lựa chọn nhiều môn nghệ thuật trong chương trình chính khóa. Không phải để đào tạo thành nghệ sĩ, mà để nuôi dưỡng cảm xúc, sự sáng tạo và khả năng cộng tác.

Ở Nhật Bản, giáo dục nghệ thuật gắn liền với văn hóa truyền thống. Trẻ em từ mẫu giáo đã được học gấp giấy origami, làm đồ thủ công, chơi đàn koto. Điều này không chỉ giúp giữ gìn văn hóa dân tộc, mà còn giúp trẻ em phát triển óc thẩm mỹ và tinh thần kỷ luật. Ở Mỹ, đặc biệt là các trường tư thục và đại học danh tiếng như Harvard hay Stanford, nghệ thuật được xem là nền tảng của tư duy đổi mới sáng tạo. Steve Jobs, nhà sáng lập Apple từng nhấn mạnh rằng: "Công nghệ một mình thì chưa đủ, công nghệ phải kết hôn với nghệ thuật để tạo nên những kết quả tuyệt vời".

Trong dòng chảy lịch sử nhân loại, nghệ sĩ luôn là những người đi đầu trong việc phản ánh, nâng tầm và mở đường cho nhận thức xã hội. Từ họa sĩ Picasso phơi bày sự tàn khốc của chiến tranh qua bức *Guernica*, đến nhạc sĩ Beethoven vượt lên nghịch cảnh để sáng tạo nên những bản giao hưởng bất hủ. Họ chính là người làm cho thế giới trở nên nhân văn và cao đẹp hơn. Không ai khác, chính những nghệ sĩ đã truyền cảm hứng để con người sống hướng thiện, vượt qua khổ đau, tìm thấy lý tưởng và hy vọng trong những thời điểm đen tối nhất. Họ là những người cất lên tiếng nói của cái đẹp, của sự tử tế, của lòng nhân ái, những giá trị đang ngày

Đàn bầu là một trong những nhạc cụ nổi bật của dân tộc — Ảnh: Tr.HUẤN

Viết tiếp câu chuyện làng mộc Đông Khương

● **KHÁNH CHI**

Nghề mộc truyền thống làng Đông Khương tiếp tục được những nghệ nhân tâm huyết phát triển, viết tiếp câu chuyện lịch sử làng nghề cùng với câu chuyện nỗ lực bảo tồn, phát huy và truyền nghề của những thế hệ nghệ nhân ở làng.

Làng Đông Yên xưa nay là làng Đông Khương (phường Điện Phương, thị xã Điện Bàn, Quảng Nam) là vùng đất lưu giữ nhiều di tích, là chứng tích của nghề mộc truyền thống. Nghệ nhân nhân dân Nguyễn Văn Tiếp (sinh năm 1954) là hậu duệ đời thứ 5 của gia đình làm nghề mộc chạm khắc gỗ của làng Đông Khương.

Từ nhỏ, ông đã được học nghề từ ông nội, một thợ mộc chạm trổ nổi tiếng ở làng. Đầu những năm 80, ông Nguyễn Văn Tiếp quyết tâm gầy dựng xưởng mộc sản xuất các mặt hàng mộc cao cấp, điêu khắc, chạm trổ tinh vi, cầu kỳ, mang tính mỹ thuật cao, dù gặp khó khăn trong việc tiếp cận thị trường, khách hàng ít... Bên cạnh các mặt hàng điêu khắc, chạm trổ nghệ thuật, cao cấp, ông cũng tập trung chuyên sâu những sản phẩm truyền thống như thiết kế không gian thờ, bàn thờ gia tiên, hoành phi câu đối. Các sản phẩm trang trí nội thất, mang tính nghệ thuật độc đáo như tranh tượng, phù điêu… Những sản phẩm mộc mỹ nghệ chế tác hoàn toàn thủ công, chạm trổ tinh xảo, mang tính thẩm mỹ cao được khách hàng đánh giá cao, ngày càng nhiều người tìm đến đặt hàng.

Từng sản phẩm được ông cẩn thận lựa chọn từ nguyên liệu, thiết kế tạo dáng, chạm khắc tỉ mỉ để mang lại sức sống, cái hồn riêng lạ độc đáo, không hề trùng lắp nhau ở mỗi sản phẩm. Nghệ nhân Nguyễn Văn Tiếp còn đảm nhận phục chế ở nhiều ngôi chùa, nhà thờ, nhà cổ, nhiều công trình lớn trong và ngoài tỉnh. Năm 2007, địa phương quy hoạch cụm làng nghề Đông Khương với diện tích 7 ha, nghề mộc và nghề gốm đỏ truyền thống là hai chủ thể chính cho cụm làng nghề với mong muốn hình thành nên những tuyến tham quan, điểm đến du lịch làng nghề, làng quê sinh thái tại thị xã Điện Bàn, vùng đất kết nối hai di sản văn hóa thế giới Hội An - Mỹ Sơn. Nghệ nhân Nguyễn Văn Tiếp được nhà nước cấp cho thuê 4.000m^2 để xây dựng khu sản xuất mộc mỹ nghệ, xây dựng một không gian thờ tổ nghề. Tại đây nghệ nhân cũng bỏ công sưu tầm những tác phẩm mộc cổ xưa để trưng bày, bên cạnh đó cũng để những tác phẩm

Các tác phẩm mộc được nghệ nhân sáng tác, sưu tầm trưng bày tại cơ sở mộc

càng cần thiết trong một thế giới đầy biến động hôm nay.

Việt Nam là một dân tộc giàu truyền thống nghệ thuật, từ dân ca, ca trù, chèo, tuồng đến những giá trị mỹ thuật, điêu khắc và kiến trúc dân gian. Tuy nhiên, nghệ thuật trong trường học hiện nay vẫn còn là "môn phụ", thiếu đầu tư cả về nội dung, phương pháp lẫn đội ngũ. Thông điệp của Tổng Bí thư Tô Lâm là một lời hiệu triệu cần được cụ thể hóa bằng chính sách. Đã đến lúc chúng ta xem giáo dục nghệ thuật là trụ cột trong phát triển nguồn nhân lực quốc gia. Điều này càng trở nên cấp thiết trong bối cảnh công nghiệp sáng tạo, công nghiệp văn hóa đang là một hướng đi chiến lược được nhiều nước theo đuổi. Cần đưa nghệ thuật vào chương trình học một cách thực chất, chứ không hình thức. Cần có chiến lược đào tạo giáo viên nghệ thuật bài bản. Cần xây dựng môi trường giáo dục khuyến khích sáng tạo nghệ thuật, tôn vinh cá tính nghệ sĩ. Và trên hết, cần một quan điểm chỉ đạo mạnh mẽ rằng, đầu tư cho nghệ thuật chính là đầu tư cho nhân cách, cho bản sắc, và cho tương lai bền vững của dân tộc.

Hãy tưởng tượng một xã hội mà ở đó, mỗi người đều biết chơi một nhạc cụ, đều từng cầm cọ vẽ hay cất lên câu hát, đó sẽ là một xã hội giàu cảm xúc, đầy lòng nhân ái và biết tôn trọng sự khác biệt. Đó cũng là xã hội mà con người không chỉ làm chủ công nghệ, mà còn làm chủ tâm hồn mình. Như lời nhà giáo dục Mỹ John Dewey: "Nghệ thuật là cách con người tổ chức những trải nghiệm của mình thành ý nghĩa". Trong một thế giới đang phát triển nhanh chóng và phức tạp, nghệ thuật sẽ là người bạn đồng hành không thể thiếu để con người không đánh mất chính mình.

Thông điệp của Tổng Bí thư Tô Lâm không chỉ là một lời khuyên về học nhạc. Đó là một định hướng căn cốt để xây dựng một thế hệ người Việt Nam mới: Hài hòa, nhân văn, sáng tạo, những người không chỉ biết làm việc mà còn biết rung động, biết yêu thương, và biết sống một cuộc đời đáng sống. ■

được ông sáng tác thời nay, cũng là để cho học trò, thế hệ trẻ có cơ hội tiếp cận, học hỏi những nét chạm trổ nghệ thuật như một sự tiếp biến, kế thừa.

Tại cơ sở mộc của nghệ nhân Nguyễn Văn Tiếp, từ lúc mới lập nghiệp đến lúc phát triển thành cụm du lịch làng nghề có tiếng, quy mô, thời điểm nào ông cũng sẵn lòng nhận dạy nghề miễn phí cho những bạn trẻ có hoàn cảnh khó khăn ở làng nhưng mong muốn theo đuổi nghề mộc truyền thống. Nhiều lứa thợ trẻ được ông đào tạo miễn phí, thậm chí được hỗ trợ chi phí sinh hoạt, ăn uống, tận tâm cầm tay chỉ việc từng dấu đục, đường điêu khắc. Học trò luôn được ông dặn dò, muốn theo nghề, sống được với nghề, bên cạnh cái tài, sự khéo léo thì phải đặt chữ "tâm" vào nghề, vào từng sản phẩm, có vậy sản phẩm làm ra mới có hồn, sinh động, không rập khuôn. Có thời điểm, cơ sở nhận dạy nghề cho hàng chục bạn trẻ. ■

Nâng tầm và mở rộng, phản ánh sự nỗ lực của toàn ngành

● **HÀ AN; ảnh: TRẦN HUẤN**

Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba cần nâng tầm và mở rộng, phản ánh được sự đổi mới và nỗ lực của ngành VHTTDL tăng tốc, bứt phá, cùng cả nước vững bước tiến vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Tại trụ sở Bộ VHTTDL vừa diễn ra cuộc họp Ban tổ chức Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba. Chủ trì cuộc họp có Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình, Trưởng ban Tổ chức Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba năm 2025; Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Phan Xuân Thủy, đồng Trưởng ban Tổ chức; Phó Chủ tịch Thường trực Hội Nhà báo Việt Nam Nguyễn Đức Lợi, đồng Trưởng ban Tổ chức.

Nhà báo Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa*, cơ quan thường trực Giải đã công bố Quyết định thành lập Ban Tổ chức giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba. Theo nhà báo Nguyễn Anh Vũ, thực hiện chỉ đạo của Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng và Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình, Báo *Văn Hóa*, cơ quan thường trực của Giải và BTC đã dự thảo Thể lệ Giải với tinh thần đổi mới, kỳ vọng Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" ngày càng chất lượng và chuyên nghiệp.

> *"Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba cần được nâng tầm và mở rộng, phản ánh được sự đổi mới và nỗ lực của ngành VHTTDL tăng tốc, bứt phá, cùng cả nước vững bước tiến vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc."*
>
> **(Thứ trưởng Thường trực LÊ HẢI BÌNH)**

Nhà báo Phan Thanh Nam, Phó Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* đã trình bày dự thảo Kế hoạch và Thể lệ Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba. Theo đó, thực hiện chỉ đạo của lãnh đạo Bộ, Giải báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba đã bổ sung nhiều điểm mới so với hai mùa Giải trước.

Đặc biệt, dự thảo Thể lệ đã bổ sung thêm các nhóm nội dung liên quan đến báo chí, xuất bản, không gian mạng, văn hóa đối ngoại và thông tin điện tử thuộc lĩnh vực quản lý mới của Bộ VHTTDL, bao gồm: Báo chí với trách nhiệm lan tỏa thông điệp về kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; chuyển đổi số báo chí; những vấn đề đặt ra nhân dịp kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (1925-2025). Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trên không gian mạng, khơi dậy ý thức trách nhiệm, lòng tự hào dân tộc để dần loại bỏ những biểu hiện tiêu cực, ngăn chặn, đẩy lùi những hiện tượng "lệch chuẩn", hướng con người tới "Chân - Thiện - Mỹ". Các giải pháp giám sát, xử lý thông tin xấu độc, tuyên truyền văn hóa phẩm đồi trụy trên không gian mạng; nâng cao nhận thức, kỹ năng làm chủ thông tin và các công cụ, phương tiện kỹ thuật cho người dân khi tham gia các hoạt động văn hóa trên không gian mạng. Lan toả giá trị của sách và văn hóa đọc; tầm quan trọng của sách và văn hóa đọc đối với việc nâng cao kiến thức và kỹ năng, phát triển tư duy, khả năng sáng tạo, bồi dưỡng nhân cách và con người Việt Nam... Tại cuộc họp, các thành viên BTC Giải đã đóng góp nhiều ý kiến về tên gọi của Giải, thời gian nhận, chấm cũng như các nội dung thiết thực khác.

Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình chủ trì cuộc họp

Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ báo cáo thêm về một số vấn đề tại cuộc họp

Phát biểu tại cuộc họp, Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình đánh giá cao sự chuẩn bị chu đáo của Báo *Văn Hóa* trong việc hoàn thiện dự thảo Thể lệ, Kế hoạch của Giải. Thứ trưởng Thường trực cho biết, Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" qua hai lần tổ chức đã khẳng định được uy tín, vị thế với sự tham gia của đông đảo các tác giả, nhóm tác giả, cơ quan báo chí. Trong các năm 2023 và 2024, Giải thu hút hơn 1.000 tác phẩm tham gia dự thi, điều đó cho thấy sự quan tâm đặc biệt của các cơ quan báo chí đối với các lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch, đóng góp vào sự phát triển chung của ngành.

Theo Thứ trưởng Thường trực, mùa giải lần thứ Ba được tổ chức trong năm 2025 với nhiều sự kiện trọng đại của đất nước, trong đó có kỷ niệm 100 năm ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam. Đồng thời, theo Nghị định 43/2025/NĐ-CP của Thủ tướng Chính phủ, Bộ VHTTDL có thêm chức năng quản lý nhà nước về báo chí, truyền thông, xuất bản và thông tin đối ngoại. Vì vậy, yêu cầu Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba cần được nâng tầm và mở rộng, phản ánh được sự đổi mới và nỗ lực của ngành VHTTDL tăng tốc, bứt phá, cùng cả nước vững bước tiến vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Thứ trưởng ghi nhận, cuộc họp nhận được nhiều ý kiến tâm huyết, xác đáng của các thành viên trong Ban Tổ chức về tên Giải thưởng, làm sao ngắn gọn, súc tích, ấn tượng nhưng bao hàm được một Bộ đa ngành, đa lĩnh vực trong tình hình mới. Ngoài ra, điều chỉnh quy định về thời gian đăng tải, nhận và chấm vòng sơ khảo, chung khảo, thu hút được đông đảo các tác giả, tác phẩm dự thi. Theo Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình, các ý kiến đóng góp không chỉ có ý nghĩa đối với Giải mà còn cho sự nghiệp phát triển VHTTDL nói chung .

Thứ trưởng giao cho Báo *Văn Hóa* tiếp thu các ý kiến, hoàn thiện Thể lệ, sớm trình Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng. Đồng thời, đề nghị các đơn vị liên quan, các thành viên Ban Tổ chức Giải chủ động phối hợp, triển khai ngay các nhiệm vụ, đảm bảo tiến độ và chất lượng, góp phần vào thành công chung của Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Ba. ■

TUẦN PHIM KỶ NIỆM 135 NĂM NGÀY SINH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH:

Những khung hình tri ân trên quê hương Bác

● **PHƯƠNG ANH - PHẠM NGÂN**

Tối 12.5, tại Nhà hát Dân ca Nghệ An (TP Vinh), Tuần phim kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2025) đã chính thức khai mạc, mở đầu cho chuỗi hoạt động điện ảnh đầy xúc cảm trên chính quê hương của Người.

BTC tặng hoa các đoàn phim, nghệ sĩ tham gia Tuần phim

Tuần phim do Cục Điện ảnh (Bộ VHTTDL) phối hợp với Sở VHTTDL tỉnh Nghệ An tổ chức, mang đến cho công chúng những tác phẩm điện ảnh quý giá, không chỉ là tư liệu lịch sử, mà còn là lời tri ân sâu sắc gửi tới vị lãnh tụ kính yêu.

Mỗi thước phim là một lát cắt chân thực về cuộc đời, sự nghiệp và tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Trong không gian lắng đọng của Nghệ thuật thứ bảy, người xem như được sống lại những ký ức hào hùng, được tiếp thêm nguồn cảm hứng từ một nhân cách lớn, một tâm hồn vĩ đại.

Tái hiện những dấu mốc trong hành trình vĩ đại của Người

Phát biểu tại lễ khai mạc, TS Trần Phương Lan, Vụ trưởng Vụ Văn hóa - Văn nghệ (Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương) khẳng định: Tuần phim không chỉ là sự kiện văn hóa - nghệ thuật có ý nghĩa trong khuôn khổ Lễ hội Làng Sen năm 2025, mà còn là một hoạt động chính trị - tư tưởng sâu sắc, góp phần quan trọng vào công tác giáo dục truyền thống, bồi đắp lý tưởng cách mạng, cổ vũ tinh thần yêu nước và khát vọng đi lên. "Thông qua nghệ thuật điện ảnh, sự kiện góp phần lan tỏa hình ảnh cao đẹp của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đồng thời khơi dậy mạnh mẽ trách nhiệm công dân và niềm tin vào con đường phát triển của dân tộc Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng", bà Trần Phương Lan nhấn mạnh.

Những bộ phim được chọn chiếu là những công trình nghệ thuật công phu, nghiêm túc về đề tài lãnh tụ, danh nhân, chiến tranh cách mạng - một mảng đề tài mang lại nhiều cảm hứng sáng tạo, đầy khó khăn, thách thức nhưng cũng dành được sự quan tâm của đông đảo công chúng, nhất là trong thời gian gần đây.

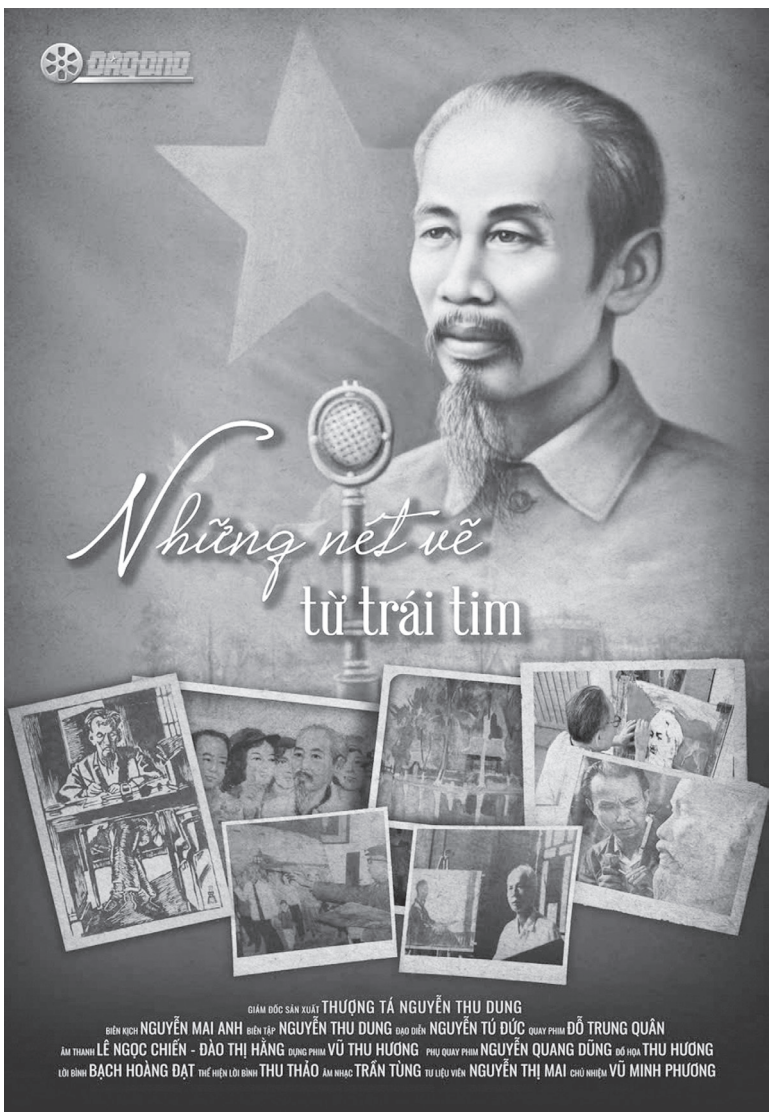
Cục trưởng Cục Điện ảnh Đặng Trần Cường cho biết, thông qua những bộ phim giàu cảm xúc về Chủ tịch Hồ Chí Minh và đề tài chiến tranh cách mạng, BTC mong muốn góp phần làm sâu sắc hơn nữa nhận thức của nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ về tấm gương đạo đức, lối sống, tư tưởng vĩ đại của Người. Đây cũng là dịp để khẳng định vai trò tiên phong của nghệ thuật điện ảnh trong sự nghiệp tuyên truyền, giáo dục và phát huy các giá trị lịch sử trong đời sống đương đại.

Chia sẻ về Bác, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Nghệ An Trần Thị Mỹ Hạnh xúc động cho biết, sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh là một người yêu nghệ thuật. Bác từng căn dặn: "Điện ảnh là một ngành nghệ thuật quan trọng, có tác dụng to lớn trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc". Chính vì vậy, Tuần phim là sự kiện có ý nghĩa chính trị - văn hóa sâu sắc, không chỉ tái hiện sinh động những dấu mốc quan trọng trong hành trình vĩ đại của Bác mà còn là lời nhắc nhở mỗi chúng ta về đạo lý "uống nước nhớ nguồn", cùng suy ngẫm, thấm nhuần sâu sắc tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người.

Hồ Chí Minh trong trái tim nghệ sĩ

Khai màn với tác phẩm *Vầng trăng thơ ấu* của đạo diễn Hồ Ngọc Xum, bộ phim do Nhà nước đặt hàng, CTCP Phim Giải Phóng sản xuất, công chúng yêu điện ảnh trên quê hương Bác đã được quay về những năm tháng của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Kinh thành Huế, nơi đã hun đúc tinh thần nhân ái, ý chí tự lập và tư tưởng khai sáng, những giá trị cốt lõi làm nên nhân cách, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh.

Cùng với đó, tác phẩm *Những nét vẽ từ trái tim* do Điện ảnh Quân đội nhân dân sản xuất đã mang đến cho người xem những xúc cảm sâu lắng, chân thành và thiêng liêng. Không cần những cảnh quay hoành tráng hay lời thoại cầu kỳ, bộ phim chạm tới trái tim khán giả bằng những hình ảnh hội họa dung dị mà thấm đẫm tình yêu nước, thể hiện qua lăng kính nghệ thuật của các họa sĩ đã dành cả cuộc đời để khắc họa chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Người xem được chiêm ngưỡng những tác phẩm bất hủ như: *Bác Hồ viết Tuyên ngôn Độc lập* của cố họa sĩ Văn Giáo, người đã từng theo sát Bác để bắt trọn thần thái, phong cách và tinh thần của Người qua từng nét cọ; bức chân dung vẽ bằng máu của họa sĩ, Anh hùng Lực lượng vũ trang Lê Duy Ứng giữa chiến khu Đồng Tháp Mười, nơi ông cùng họa sĩ Diệp Minh Châu viết nên bức "huyết thư hội họa" xúc động: *"Kính gửi Cha của con"* và hành trình trọn đời của họa sĩ Trần Xuân Phúc, người kiên định đi theo một đề tài duy nhất: Vẽ Bác Hồ.

Tác phẩm không chỉ là lời tri ân, mà còn là một hành trình ngược dòng thời gian, đưa khán giả đến gần hơn với những câu chuyện phía sau mỗi bức tranh, nơi tình yêu, lòng biết ơn và lý tưởng sống của các họa sĩ hội tụ thành hình ảnh vị Bác Hồ kính yêu trong tâm khảm dân tộc.

Biên kịch Nguyễn Mai Anh chia sẻ: "Viết kịch bản *Những nét vẽ từ trái tim* là hành trình thiêng liêng và đầy cảm xúc. Mỗi họa sĩ vẽ Bác đều gửi gắm một phần hồn dân tộc, một phần khát vọng được sống tử tế và cống hiến".

Còn đạo diễn Nguyễn Tú Đức, một người trẻ tuổi nhưng đầy tâm huyết, xúc động bày tỏ: "Làm phim về Bác là thử thách lớn. Giữ được sự chân thật mà vẫn tôn kính là điều chúng tôi luôn trăn trở. Nhưng đó cũng là niềm vinh dự lớn lao, nhất là khi bộ phim được trình chiếu trên chính quê hương của Người".

Cũng trong khuôn khổ Tuần phim, Cục Điện ảnh tổ chức Chương trình giao lưu giữa các nghệ sĩ từng đảm nhận vai Chủ tịch Hồ Chí Minh trong các tác phẩm điện ảnh, các nghệ sĩ của đoàn phim *Vầng trăng thơ ấu; Đào, Phở và Piano; Những nét vẽ từ trái tim* với cán bộ, chiến sĩ Lữ đoàn Công binh 414, Quân khu IV (13.5) và với cán bộ, giảng viên, sinh viên tại Trường Đại học Vinh (14.5). Đoàn nghệ sĩ sẽ đến tham quan và dâng hương tại Nhà tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Khu di tích quốc gia đặc biệt Kim Liên, tham quan di tích lịch sử Đền Vua Quang Trung… Các suất chiếu phục vụ miễn phí người dân, cán bộ chiến sĩ và học sinh, sinh viên được tổ chức tại nhiều địa điểm: Nhà hát Dân ca Nghệ An, Lữ đoàn Công binh 414 (Quân khu IV), Trường Đại học Vinh...■

Tủ sách điện tử Chủ tịch Hồ Chí Minh - Kho tri thức quý giá về một vĩ nhân

Nhân kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 -19.5.2025), NXB Chính trị quốc gia Sự thật chính thức ra mắt Tủ sách điện tử Chủ tịch Hồ Chí Minh, một công trình tri thức mang ý nghĩa chính trị - văn hóa sâu sắc.

Tủ sách là nơi hội tụ những ấn phẩm chọn lọc, tiêu biểu về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức và phong cách sống giản dị, cao đẹp của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đây không chỉ là kho tư liệu quý giá phục vụ cho việc học tập, nghiên cứu và tìm hiểu về Người, mà còn là nguồn cảm hứng lớn lao đối với cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong việc rèn luyện, tu dưỡng bản thân.

Với hình thức số hóa hiện đại, dễ tiếp cận, Tủ sách sẽ góp phần lan tỏa sâu rộng những giá trị tư tưởng và tinh thần của Bác Hồ trong thời đại số, làm sống dậy hình ảnh một lãnh tụ vĩ đại trong trái tim mỗi người dân Việt Nam.

QUANG ANH

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT ĐẶC BIỆT *"QUÀ THÁNG 5 DÂNG NGƯỜI"*:

Đong đầy cảm xúc khi hát về Bác

● **NGỌC NHIÊN - ĐÌNH TOÁN (thực hiện); ảnh: TRẦN HUẤN**

Tối nay 14.5, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, chương trình nghệ thuật đặc biệt *Quà tháng 5 dâng Người* sẽ chính thức diễn ra, mang theo những thanh âm ngọt ngào của lòng biết ơn và niềm tự hào dân tộc.

"Quà tháng 5 dâng Người" là món quà tinh thần đặc biệt, lan tỏa giá trị nghệ thuật và lòng tri ân trong những ngày tháng Năm lịch sử

Dưới sự chỉ đạo của Bộ VHTTDL, chương trình năm nay tiếp tục được tổ chức với sự phối hợp của Báo *Văn Hóa*, Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam và Công ty cổ phần Truyền thông và Chiến lược Social Impact.

Đêm diễn quy tụ nhiều giọng ca từ các thế hệ - những nghệ sĩ đã gắn bó với khán giả qua năm tháng cùng các nhân tố trẻ đầy triển vọng. Họ sẽ cùng hòa giọng trong một hành trình âm nhạc nối dài cảm xúc, khơi gợi tình yêu quê hương, đất nước và lòng tôn kính sâu sắc dành cho Chủ tịch Hồ Chí Minh. Chương trình được truyền hình trực tiếp lúc 20h10 trên kênh VTV1 Đài Truyền hình Việt Nam, hứa hẹn là món quà tinh thần đặc biệt, lan tỏa giá trị nghệ thuật và lòng tri ân trong những ngày tháng Năm lịch sử.

NSƯT Lương Huy: "Đầy ắp tình cảm thiêng liêng với Bác"

Quà tháng 5 dâng Người là chương trình mang ý nghĩa chính trị, văn hóa sâu sắc, góp phần lan tỏa tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh đến đông đảo công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ. Đối với tôi, đây không chỉ là một buổi biểu diễn mà còn là cơ hội để thể hiện sự biết ơn và kính trọng đối với Bác.

Tôi đã hát các ca khúc về Người nhiều lần, nhưng lần nào cũng hồi hộp và xúc động. Lần này, được thể hiện ca khúc *Tiếng hát giữa rừng Pác Bó* - nhạc phẩm nổi tiếng của nhạc sĩ Nguyễn Tài Tuệ trong chương trình, tôi tin rằng giai điệu ngọt ngào, thấm đẫm chất dân ca Tày, Nùng sẽ lay động trái tim khán giả. Dựa trên nền điệu hát Then, ca khúc gửi gắm trọn vẹn tình cảm của các dân tộc anh em trên đất nước Việt Nam đối với vị lãnh tụ kính yêu.

Để mang đến một màn trình diễn đặc sắc, tôi sẽ biểu diễn ca khúc này cùng với các nghệ sĩ đến từ Nhà hát Ca múa nhạc dân gian Việt Bắc. Họ sẽ vừa biểu diễn đàn tính, vừa ngân vang giai điệu tự hào, tạo nên sự kết hợp độc đáo và đậm đà bản sắc văn hóa vùng Việt Bắc; góp phần mang đến một không gian âm nhạc vừa sâu lắng, vừa hào hùng và cũng là nơi tôn vinh các giá trị văn hóa truyền thống.

Qua chương trình *Quà tháng 5 dâng Người*, chúng tôi muốn gửi gắm thông điệp: Trân trọng quá khứ, biết ơn lịch sử và tinh thần học tập, phấn đấu không ngừng chính là con đường để hiện thực hóa khát vọng về một Việt Nam hùng cường, đúng như di nguyện thiêng liêng của Bác. Tôi hy vọng, những tiết mục nghệ thuật trong chương trình sẽ góp phần khơi dậy niềm tự hào và trách nhiệm trong mỗi trái tim người con đất Việt.

Ca sĩ Kiều Minh: "Nhớ thương vị cha già kính yêu của dân tộc"

Cũng giống như nhiều nghệ sĩ khác, cứ đến dịp sinh nhật Bác là trong tôi lại trào dâng cảm xúc, đặc biệt là khi nhận được lời mời tham dự *Quà tháng 5 dâng Người* với tư cách vừa là ca sĩ biểu diễn, vừa tham gia vào quá trình thực hiện chương trình.

Trên sân khấu, tôi sẽ thể hiện hai tiết mục: *Hồ Chí Minh đẹp nhất tên Người* do NSND Quang Vinh dàn dựng, phối khí, kết hợp giữa âm nhạc truyền thống cùng yếu tố đương đại, giúp khán giả hòa vào dòng chảy của lịch sử dân tộc và tiết mục *Dấu chân phía trước* - ca khúc đã để lại dấu ấn sâu đậm trong lòng khán giả Việt qua nhiều thế hệ. Cùng NSƯT Trường Bắc và ca sĩ Minh Đức, thông qua âm nhạc, chúng tôi sẽ cố gắng khắc họa rõ nét hình ảnh người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành tại bến Nhà Rồng năm 1911, hy vọng khán giả sẽ được thăng hoa cảm xúc cùng nghệ sĩ biểu diễn.

Qua đây, tôi mong muốn lan tỏa được thông điệp về lòng yêu nước và sự trân trọng đối với những hy sinh to lớn của Bác. Với thế hệ trẻ như tôi, những ca khúc về Bác không chỉ là bài học lịch sử, mà còn là lời nhắc nhở về trách nhiệm trong việc bảo vệ, xây dựng và phát triển đất nước. Những cảm xúc chân thành và tâm huyết mà các nghệ sĩ gửi gắm trong chương trình chính là sự tri ân đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh và những đóng góp vĩ đại của Người. Mỗi người sẽ lựa chọn cách thể hiện riêng, nhưng tất cả cùng chung một nỗi niềm, đó là sự nhớ thương về người cha già kính yêu của dân tộc!

Ca sĩ Trang Pháp: "Hát về Bác bằng một tình yêu bao la"

Tôi vô cùng vinh dự và tự hào khi là một trong những nghệ sĩ được góp mặt tại chương trình nghệ thuật đặc biệt *Quà tháng 5 dâng Người*. Càng đặc biệt hơn khi sự kiện diễn ra vào đúng dịp kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Tôi đã lớn lên cùng những câu chuyện về Bác, những bài học về lòng yêu nước, tinh thần dân tộc và lối sống giản dị, tận tụy vì nhân dân của Người. Vì vậy, việc được tham gia một chương trình ý nghĩa như *Quà tháng 5 dâng Người* không chỉ là niềm vui, mà còn là cơ hội để tôi thể hiện lòng biết ơn và tình cảm kính yêu đối với Bác. Hơn hết, tôi và ê kíp thực hiện mong khán giả sẽ dành nhiều tình cảm cho chương trình và cùng cảm nhận thông điệp được truyền tải qua mỗi tiết mục.

Tôi sẽ biểu diễn tiết mục *My kool Việt Nam - Việt Nam quê hương tôi* cùng ca sĩ Hoàng Hải. Đây là sự kết hợp giữa hai ca khúc có sắc thái rất khác biệt, hứa hẹn sẽ là tiết mục để lại ấn tượng với khán giả. *My kool Việt Nam* mang âm hưởng trẻ trung, hiện đại, thể hiện nhịp sống mới và tinh thần tích cực của giới trẻ hôm nay. Trong khi đó, *Việt Nam quê hương tôi* lại da diết, sâu lắng, gợi nhớ những tình cảm ngọt ngào về quê hương, đất nước, những gì thân thương nhất trong ký ức mỗi người con Việt.

Thông qua màn trình diễn, tôi hy vọng sẽ truyền tải trọn vẹn đến khán giả thông điệp về sự biết ơn, lòng kính yêu đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Có thể nói, chúng ta đang sống trong thời kỳ phát triển mạnh mẽ nhất với rất nhiều cơ hội rộng mở. Mong rằng, với nền tảng là những cảm xúc tích cực và tinh thần dân tộc, thế hệ trẻ ngày nay sẽ có thêm động lực trau dồi, cống hiến để kế thừa và phát huy những thành quả rực rỡ mà Bác Hồ cùng thế hệ đi trước đã dày công gây dựng. ■

Một thời nhan sắc Hà Tiên

TS NGUYỄN DIỆP MAI (Phó Giám đốc Sở VHTT Kiên Giang)

Khoảng năm, sáu thập niên đầu của thế kỷ trước, Hà Tiên từng nổi danh với nghề làm đồ huyền, một nghề thủ công tinh xảo góp phần tôn vinh vẻ đẹp dịu dàng, đoan trang của người phụ nữ phương Nam. Hình ảnh thiếu nữ với mái tóc đen cài lược đồi mồi, cổ tay đeo vòng huyền đen lánh, khoác áo dài lụa, mặc quần lãnh mướt… từng là biểu tượng của gia phong, nề nếp và phẩm hạnh.

Thiếu nữ Hà Tiên đeo chuỗi hạt huyền (ảnh tư liệu của tác giả)

Đây không chỉ là chuẩn mực văn hóa, mà còn là niềm tự hào của một thời đã qua. Thế nhưng, theo dòng chảy thời gian, nghề làm đồ huyền dần lui vào quên lãng, cùng với đó, nét đẹp thanh nhã cũng mai một trong đời sống hiện đại.

Nghề xưa của đất phương Nam

Không phô trương như những làng nghề gốm hay sơn mài, nghề làm đồ huyền lặng lẽ đi vào đời sống như một nét sang trọng kín đáo. Huyền thực chất là một loại than đá màu đen bóng, ít chất carbon nên không bén lửa, nhưng gần lửa lại rạn nứt rất đặc trưng. Kiên Giang từng có hai mỏ huyền nổi danh là mỏ Paksé lộ thiên do người Pháp tên Pellen khai thác và mỏ Rạch Tràm ẩn mình giữa núi Chúa và núi Hàm Rồng, nơi rừng dương liễu vươn mình trên cát trắng đảo Phú Quốc. Huyền Rạch Tràm được giới nghệ nhân săn lùng vì chất đá mịn, đen sâu và hiếm có.

Người tìm huyền thuở ấy không có máy móc, chỉ có đôi tay và lòng gan dạ. Họ lần theo bản đồ cổ "Sentier des mines" dẫn vào Bắc Đảo, đào giếng sâu rồi trổ hang tìm theo vân đá. Vỏ cây kiền kiền được tận dụng để chỏi đất đá, tạo đường đi như mái vòm thô sơ giữa lòng đất. Mỗi bước tiến là một lần đánh cược với số phận, vì sập hầm là chuyện thường ngày.

Huyền được phân thành ba loại: *Huyền liền* - loại quý nhất, sớ mịn, thuần chất; *Huyền kẽm* - lẫn tạp chất, khó chạm khắc; *Huyền chắp* - những mảnh vụn chắp nối, đòi hỏi kỹ thuật cao và tay nghề điêu luyện để không lộ vết ghép.

Để chế tác đồ huyền, người thợ cần đến cả một "gia tài" dụng cụ: Mác mài một bề như lưỡi bào; cưa lộng bằng khung dù; khoan vo làm từ thân kèo dù tròn; da cá nhám để dũa thô; giấy nhám mịn để hoàn thiện; compa sắt vẽ vòng đồng tâm và cuối cùng là dầu "Miroir" hoặc tro lá tra bồ đề để đánh bóng, tạo nên ánh đen huyền bí.

Đằng sau mỗi món đồ huyền là cả một hành trình lao động miệt mài, cực nhọc - kết tinh từ lòng đất, từ bàn tay cần mẫn và mồ hôi của những người thợ ngày đêm miệt mài trong lòng hầm tối.

Một thời thanh sắc

Muốn làm ra một chiếc vòng huyền "liền", loại quý nhất trong ba dòng huyền, người thợ phải kỳ công ngay từ khâu chọn đá. Miếng huyền phải có sớ thịt đều, không lẫn tạp chất hay vết kẽm. Sau khi gọt phẳng mặt bằng dao mác, họ dùng compas vẽ hai vòng tròn đồng tâm rồi khoan lỗ chính giữa để xỏ lưỡi cưa, lấy phần ruột ra. Vòng được tạo hình bát giác, sau đó dũa tròn dần bằng da cá đuối, cá nhám, rồi mài mịn bằng các lớp giấy nhám. Lá chiều được dùng để đánh trơn và công đoạn cuối cùng, quan trọng nhất, là đánh bóng bằng dầu hiệu "Miroir" hoặc tro lá tra bồ đề cho đến khi chiếc vòng ánh lên sắc đen bóng như gương.

Chiếc vòng huyền không chỉ quý bởi nguyên liệu, mà còn bởi cách đeo mang tính nghệ thuật. Vòng đẹp nhất là loại vừa khít ba ngón tay (trỏ, giữa, áp út) của người đeo, khi xỏ phải xoa tay bằng xà bông, vuốt theo chiều ngón từ ngón cái để vòng lướt qua những khớp xương, cuối cùng ôm gọn lấy cổ tay, vừa vặn, mượt mà như được "đo ni đóng giày".

Ngoài vòng tay, nghề huyền còn tạo ra nhiều món đồ tinh xảo khác như chuỗi hạt, nhẫn, bông tai, ống điếu, tượng, cán viết, đồ dằn giấy..., mỗi món đều mang một nét đẹp giản dị nhưng đầy cá tính, đậm chất Á Đông.

Vào những thập niên đầu thế kỷ XX, hình ảnh người thiếu nữ với mái tóc dài thướt tha cài lược đồi mồi, cổ tay đeo vòng huyền, khoác áo dài lụa mềm, quần lãnh óng mượt từng là biểu tượng cho sự đoan trang, gia giáo và phẩm hạnh. Thế nhưng, cùng làn sóng Âu hóa, sắc đen của huyền dần bị gắn với màu tang tóc, khiến trang sức bằng huyền trở nên xa lạ với thị hiếu thời đại. Từ đó, đồ huyền chỉ còn xuất hiện trên tay những phụ nữ góa bụa hoặc các bà lão theo đạo Phật.

Ngày nay, nghề làm đồ huyền ở Hà Tiên chỉ còn le lói trong một vài gia đình, chủ yếu làm chơi nhiều hơn làm bán. Một di sản từng vang bóng một thời, một chuẩn mực thẩm mỹ từng nâng niu vẻ đẹp người phụ nữ Việt, nay đã lui vào dĩ vãng.

Nhưng có lẽ chính trong sự hoài niệm ấy, mỗi chiếc vòng huyền còn giữ lại một phần ký ức - nơi vẻ đẹp không nằm ở sự phô trương, mà ở sự kín đáo, thanh tao và sâu sắc như chính màu đen huyền bí của nó.■

Phum sóc Khmer rộn ràng mừng Lễ hội Đom Lơng Néak Tà

Suốt gần một tuần qua, không khí lễ hội rộn ràng lan tỏa khắp các vùng có đông đồng bào Khmer sinh sống. Lễ hội Đom Lơng Néak Tà (Cúng ông Tà), một nghi lễ truyền thống đậm đà bản sắc được tổ chức trang trọng và thiêng liêng, vừa là dịp tri ân các vị thần hộ mệnh, vừa là sợi dây kết nối các thế hệ, giữ gìn nét văn hóa độc đáo của cộng đồng suốt bao đời nay...

Theo ông Thạch Khâm, Trưởng ban Quản lý miếu Néak Tà sóc Phnor Kom Pôt (xã Tham Đôn, huyện Mỹ Xuyên, tỉnh Sóc Trăng), miếu Néak Tà có nhiều hình thức: Từ miếu tre đơn sơ lợp lá dừa nước, đến những miếu lớn xây bằng xi măng, mái tôn, nền lát gạch khang trang được tu bổ gần đây. Dù giản dị hay kiên cố, tất cả đều là nơi gửi gắm niềm tin vào vị thần hộ mệnh che chở cho phum sóc được bình yên, mùa màng bội thu.

Nghi thức cầu an tại lễ cúng Néak Tà (sóc Phnor Kom Pôt, xã Tham Đôn, huyện Mỹ Xuyên, tỉnh Sóc Trăng)

Lễ hội thường diễn ra vào tháng 5 dương lịch, thời điểm giao mùa giữa nắng và mưa, ngay sau Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây. Mười ngày trước lễ, vị À Char (người chủ lễ) đến từng nhà trong phum sóc để vận động vật phẩm, thông báo ngày giờ tổ chức. Đến sáng ngày lễ chính, bà con cùng nhau dọn dẹp, trang hoàng miếu thật đẹp, kết hoa rực rỡ. Các Néak Tà được lau chùi sạch sẽ, phủ lên một miếng vải đỏ - dấu hiệu linh thiêng báo rằng lễ cúng tế chính thức bắt đầu.

Trong lễ cúng, vị À Char cùng các bậc kỳ lão thực hiện nghi thức dâng lễ vật, đọc văn khấn bày tỏ lòng biết ơn và nguyện cầu Néak Tà phù hộ. Bà con cũng mang theo lễ vật riêng của gia đình mình để dâng cúng. Sau đó, mọi người xếp thành hàng dâng hương và cùng các sư sãi tụng kinh cầu an.

Không chỉ là nghi lễ tôn giáo, Đom Lơng Néak Tà còn là ngày hội văn hóa đậm chất dân gian với các hoạt động nghệ thuật truyền thống như nhạc ngũ âm, múa Rô băm, Dù kê, trống Chhay dăm… Tất cả hòa quyện tạo nên một không gian sinh hoạt cộng đồng đầy màu sắc và thiêng liêng.

Tín ngưỡng thờ Néak Tà, biểu tượng là những viên đá Thmâr thom, Thmâr tách với hình bầu dục nhẵn mịn, mang ý nghĩa thanh sạch, kiên cường và bền vững. Đó không chỉ là hình tượng tâm linh, mà còn là điểm tựa văn hóa cho cộng đồng người Khmer trong suốt bao thế hệ.

Ông Thạch Bổi, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Trà Vinh cho biết: Lễ hội Đom Lơng Néak Tà của người Khmer Trà Vinh đã chính thức được công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia (theo Quyết định số 377/QĐ-BVHTTDL ngày 21.2.2024). Để gìn giữ di sản, tỉnh Trà Vinh đang tích cực sưu tầm, hệ thống hóa các tư liệu, hiện vật liên quan; đồng thời xây dựng kịch bản chuẩn cho nghi lễ nhằm thống nhất thực hành lễ hội tại các phum sóc. Song song đó, địa phương cũng hỗ trợ phục dựng một số lễ hội tiêu biểu để phát triển thành tài nguyên du lịch đặc thù.

Lễ hội Đom Lơng Néak Tà, dù giản dị trong hình thức, lại chứa đựng khát vọng lớn lao: Cầu cho mưa thuận gió hòa, phum sóc bình yên, dân làng mạnh khỏe, gắn bó nghĩa tình... Đây cũng là dịp để cộng đồng Khmer sum họp, thăm hỏi, sẻ chia, cùng vun bồi cho một nếp sống gắn kết và phát triển bền vững.

PHƯƠNG NGHI

GIẢI MÃ ĐIỂM SÀN 2025:

Cha mẹ đồng hành, con vững bước

● **HOÀNG HƯƠNG**

Mùa tuyển sinh 2025 đã gõ cửa, và với sự chủ động, đồng hành từ gia đình, các sĩ tử chắc chắn sẽ bước đi tự tin hơn trên con đường mình chọn...

Đồng hành cùng con bước vào kỳ thi đại học

Tính đến đầu tháng 5.2025, hơn 25 trường đại học trên cả nước đã chính thức công bố điểm sàn xét tuyển dựa trên kết quả các kỳ thi đánh giá năng lực (ĐGNL) và đánh giá tư duy (ĐGTD). Việc công bố sớm điểm sàn giúp thí sinh và phụ huynh chủ động hơn trong việc lựa chọn ngành học, ngôi trường phù hợp với năng lực, đam mê và điều kiện thực tế. Giữa muôn vàn lựa chọn, mỗi con số là một tín hiệu định hướng rõ ràng, giúp gia đình cùng con vững tin xây dựng chiến lược học tập hiệu quả, tránh áp lực chạy theo số đông.

Kỳ thi ĐGNL, ĐGTD tăng quy mô - mở rộng cánh cửa đại học

Trong làn sóng đổi mới không ngừng của giáo dục đại học Việt Nam, các kỳ thi ĐGNL và ĐGTD đang ngày càng khẳng định vị thế là những "cánh cửa thứ hai" đáng tin cậy bên cạnh kỳ thi tốt nghiệp THPT truyền thống. Đây không chỉ là sự thay đổi về hình thức tuyển sinh, mà còn là sự chuyển mình toàn diện của tư duy "lấy người học làm trung tâm", tạo thêm cơ hội công bằng cho mọi thí sinh.

Năm 2025 đánh dấu bước phát triển đột phá của các kỳ thi riêng, được tổ chức bởi ba đơn vị chủ lực là Đại học Quốc gia Hà Nội (HSA), Đại học Quốc gia TP.HCM (APT) và Đại học Bách khoa Hà Nội (TSA), ghi nhận quy mô thí sinh dự thi đạt mức kỷ lục: Gần 30.800 thí sinh dự thi HSA trong hai đợt đầu; hơn 126.000 thí sinh thử sức với APT và khoảng 40.000 thí sinh đăng ký TSA.

Điểm sàn, mức tối thiểu để nộp hồ sơ xét tuyển, đã được các trường công bố với sự phân hóa rõ nét. Đại học Ngoại thương tiếp tục khẳng định vị thế đầu tàu khối kinh tế khi đưa ra mức sàn cao nhất: 100/150 điểm với HSA, 850/1.200 điểm với APT và 60/100 điểm với TSA. Trong khi đó, các trường như Đại học Hoa Sen, Đại học Y Dược Buôn Ma Thuột... có mức điểm "mềm" hơn, mở rộng cánh cửa cho những thí sinh ở phân khúc học lực trung bình - thấp.

Sự đa dạng này mang ý nghĩa tích cực, giúp thí sinh và phụ huynh dễ dàng hơn trong việc chọn trường, chọn ngành phù hợp với năng lực, điều kiện tài chính và cả giấc mơ riêng của từng em. Không còn những cuộc đua điểm số căng thẳng kiểu "được ăn cả, ngã về không", ĐGNL, ĐGTD mang đến một lối đi mới - công bằng, khoa học và giàu tính nhân văn hơn.

Cấu trúc đa dạng của các bài thi, từ toán học, ngôn ngữ, khoa học xã hội đến tư duy logic, cũng tạo cơ hội cho những học sinh có tư duy toàn diện, không giỏi theo kiểu truyền thống nhưng giàu tiềm năng, tố chất phát triển. Đó là một tín hiệu tích cực cho giáo dục Việt Nam - khi năng lực học sinh được đánh giá một cách đa chiều, sát thực tế và định hướng nghề nghiệp rõ ràng hơn.

Tuy nhiên, cùng với sự mở rộng quy mô là những bài toán mới. Đó là sự chênh lệch cơ hội giữa các vùng miền, mức độ tiếp cận thông tin không đồng đều và áp lực chi phí đối với các gia đình có hoàn cảnh khó khăn... Đây là lúc nhà trường, xã hội và chính sách cần cùng vào cuộc, để đảm bảo mọi giấc mơ vào đại học đều được tiếp lửa công bằng.

Thí sinh dự thi tốt nghiệp THPT 2024

Kỳ tuyển sinh 2025 đang mở ra một hành trình chọn lối đi cho tuổi trẻ Việt. Trong hành trình ấy, từng quyết định, từng con số điểm sàn, dù cao hay thấp, cũng đều mang thông điệp rõ ràng: Khi gia đình và con cái cùng nhìn về một hướng, đại học không chỉ là đích đến - mà là khởi đầu của một tương lai đầy hy vọng.

Giữa "ma trận" thông tin tuyển sinh, điều quan trọng nhất lúc này là sự sáng suốt trong lựa chọn ngành và trường, bởi đây vừa là quyết định mang tính chiến thuật, vừa là lựa chọn mang tính chiến lược cho cả sự nghiệp phía trước.

Đừng vì trào lưu, hãy tự hiểu mình!

Điểm sàn là ngưỡng tối thiểu để nộp hồ sơ, nhưng điểm trúng tuyển thực tế, đặc biệt ở các trường top đầu hay ngành "hot", thường cao hơn đáng kể. Đơn cử, với kỳ thi HSA, Đại học Ngoại thương yêu cầu 100/150 điểm là điểm sàn, nhưng điểm chuẩn hằng năm có thể chạm mốc 120-130. Tương tự, ngành Công nghệ thông tin tại Đại học Bách khoa Hà Nội có điểm chuẩn TSA dao động từ 75-80/100, vượt xa mức sàn 50-60. Vì vậy, thí sinh cần đối chiếu kết quả của mình với dữ liệu điểm sàn và tham khảo điểm chuẩn các năm trước, đồng thời lên danh sách nguyện vọng theo chiến lược "thang điểm an toàn": Một vài ngành ở mức cao hơn khả năng (mạo hiểm hợp lý), đa số ngành phù hợp năng lực (mục tiêu chính) và một số ngành thấp hơn để đảm bảo (dự phòng).

Việc chọn ngành học không thể chỉ dựa vào điểm số hay thị hiếu nhất thời. Đó là quyết định cần gắn với năng lực thực sự, sở thích cá nhân và định hướng nghề nghiệp lâu dài. Các kỳ thi ĐGNL và ĐGTD, với cấu trúc bài thi đa dạng từ logic, ngôn ngữ, khoa học đến tư duy phản biện, giúp thí sinh nhận diện thế mạnh của bản thân - một công cụ hữu hiệu cho lựa chọn ngành nghề.

Phụ huynh nên đồng hành chứ không áp đặt, bởi con đường đại học và sự nghiệp sau này thuộc về chính các em. Áp lực từ cha mẹ hay sự chạy theo ngành "hot" dễ khiến thí sinh rơi vào lối rẽ sai ngay từ đầu.

Nếu không đủ điểm vào các trường top như Đại học Ngoại thương, Bách khoa Hà Nội hay Y Dược TP.HCM, thì những lựa chọn khác như Đại học Hoa Sen (HSA 67/150), Đại học Công nghiệp TP.HCM (APT 600/1200) vẫn là những cánh cửa phù hợp với năng lực và điều kiện của từng em.

Trong hệ thống giáo dục đa dạng như hiện nay, giá trị của tấm bằng đại học không chỉ đến từ tên trường, mà còn phụ thuộc vào cách học, sự nỗ lực và hành trình phát triển cá nhân trong suốt quãng đời sinh viên. Thời điểm chọn trường, chọn ngành là lúc thí sinh cần nhất sự lắng nghe, hỗ trợ và định hướng từ gia đình. Đó là những tính toán về điểm số, tài chính, chỗ ở, sự sẻ chia và tin tưởng để các em bước vào một chặng đường mới với tâm thế vững vàng.

Hành trình đại học không bắt đầu từ giảng đường, mà khởi nguồn từ chính quyết định chọn ngành, chọn trường hôm nay. Hãy để mỗi lựa chọn được xây dựng trên nền tảng của hiểu biết, định hướng rõ ràng và sự đồng hành từ cha mẹ - để tương lai các em không chỉ "đậu đại học", mà còn chạm tới ước mơ và hạnh phúc thật sự.■

TP.HCM tổng kết 5 năm triển khai thực hiện Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc

UBND TP.HCM vừa ban hành Kế hoạch tổ chức Hội nghị tổng kết 5 năm triển khai và thực hiện Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc của Đề án "Nghiên cứu xây dựng tiêu chí đánh giá gia đình hạnh phúc ở TP.HCM giai đoạn 2021-2030". Kế hoạch được ban hành nhằm tổng kết 5 năm triển khai, tổ chức thực hiện Bộ tiêu chí của Đề án trên địa bàn Thành phố và tại 2 địa bàn thí điểm xã Hòa Phú (huyện Củ Chi) và phường Bình Chiểu (TP Thủ Đức). Từ đó, đề ra phương hướng hoạt động trong giai đoạn tiếp theo dựa trên tình hình thực tiễn. Đồng thời, tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện các nội dung của Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc gắn với hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới; nhằm chung tay góp phần xây dựng TP.HCM có chất lượng sống tốt, văn minh, hiện đại, nghĩa tình...

Tại Hội nghị, Ban Thi đua Khen thưởng Thành phố (Sở Nội vụ) phối hợp với Sở VHTT TP.HCM cũng sẽ công bố các quyết định khen thưởng các cá nhân, tập thể có thành tích xuất sắc trong quá trình triển khai thực hiện Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc.

HUY ĐỨC

BƯỚC CHÂN NGOẠI BINH TRÊN ĐẤT VIỆT:

Hòa nhập, ảnh hưởng và góc khuất

Bài 2: Một Việt Nam trong lòng ngoại binh

● NGỌC TRUNG - TẤN THỌ

Từ những bước chạy đầu tiên trên sân cỏ Việt Nam đến những cái bắt tay ngoài đời thường, hành trình của các ngoại binh tại V.League hơn hai thập kỷ qua là một câu chuyện thấm đẫm sắc màu. Không chỉ góp phần nâng tầm chuyên môn, họ còn âm thầm dệt nên những mảnh ghép văn hóa, kết nối Việt Nam với thế giới bằng sự chân thành hiếm có.

Một buổi sáng se lạnh ở Hà Nội, trên vỉa hè phố nhỏ, một cầu thủ da ngăm, tóc xoăn đứng bối rối trước gánh phở vỉa hè. Sau vài giây lúng túng, anh nở nụ cười và chìa ba ngón tay: "Three... please". Người bán phở cũng cười theo, nhanh tay múc ba tô nóng hổi. Một khoảnh khắc rất đỗi bình dị, nhưng đủ để bóng đá và đời sống Việt Nam chạm nhau bằng thứ ngôn ngữ chung: Sự chân thành. Đó chỉ là một trong hàng trăm câu chuyện nhỏ, kể về hành trình hòa nhập đầy thử thách nhưng cũng ngập tràn yêu thương của các ngoại binh.

Từ rào cản ngôn ngữ đến sự gắn bó bằng trái tim

Khi đặt bút ký hợp đồng với các CLB V.League, nhiều cầu thủ ngoại hiểu rằng mình đang bước vào một hành trình khác biệt. Không phải nước Anh phồn hoa, cũng chẳng phải Nhật Bản kỷ luật, mà là Việt Nam, một nền bóng đá đang phát triển, với những thử thách văn hóa rất riêng. Cái nóng oi ả miền Nam, những cơn mưa xối xả miền Trung hay rét đậm miền Bắc. Sự cuồng nhiệt của khán giả, áp lực vô hình ở các thành phố lớn. Mỗi ngày, với họ là một cuộc phiêu lưu mới.

Ẩm thực Việt Nam cũng là thử thách đầu tiên bên ngoài sân cỏ. Không phải ai cũng yêu được nước mắm từ lần đầu, không phải ai cũng quen ăn phở bò vào buổi sáng. Nhiều cầu thủ mất hàng tháng trời để rời xa những chuỗi cửa hàng fastfood quen thuộc, tập làm quen với bún riêu, cơm tấm, gỏi cuốn. Trên sân, rào cản lớn nhất vẫn là ngôn ngữ. Những tiếng hô ngắn gọn kiểu "Đi!", "Về!", "Kèm!" trở thành "từ khóa" sống còn. Một ngoại binh từng thừa nhận: "Tôi học tiếng Việt bằng khẩu lệnh: Trái, phải, tiến, lùi. Giao tiếp được là một cuộc chiến thực sự".

Nhiều HLV buộc phải soạn riêng "từ điển chiến thuật" Việt - Anh - Tây Ban Nha, chỉ vài chục từ cơ bản. Với các ngoại binh, hiểu đồng đội và được đồng đội hiểu là một cuộc chiến không kém phần cam go. Nhưng cũng có lúc, chỉ một cái nhìn, một cú chạm vai, một nụ cười đủ để hiểu nhau - những người cùng chung khát khao chiến thắng.

Cập bến V.League ở mùa giải 2016 trong màu áo Quảng Nam, Claudecir (Brazil) không khỏi xúc động khi được đồng đội cũng như Ban huấn luyện đội bóng giúp đỡ tận tình. Chính điều này đã giúp anh nhanh chóng hòa nhập và trở thành trụ cột để đưa Quảng Nam lên ngôi vô địch V.League 2017. Bản thân Claudecir giành luôn cho mình danh hiệu Vua phá lưới với 12 bàn thắng. "Khi vừa đặt chân đến Việt Nam, mọi thứ thật lạ lẫm đối với tôi. Tuy nhiên, đồng đội, HLV hay người hâm mộ đã cho tôi cảm giác rằng mình đã trở thành một phần ở nơi đây. Mọi thứ thật tuyệt vời từ bóng đá, lễ hội, ẩm thực hay giao tiếp. Những người đồng đội đã chào đón và giúp đỡ tôi rất nhiều. Chính những điều này đã khiến cho tôi cảm thấy như đang ở nhà vậy", anh nói.

Ngoài đời, những buổi tối đèo nhau đi ăn đêm bằng xe máy, những câu chuyện quê hương pha trộn tiếng Việt bập bẹ và tiếng Anh ngọng nghịu đã dần kết nối họ lại. Không phải ai cũng hòa nhập thành công. Có những ngoại binh rời đi trong tiếc nuối. Nhưng những người ở lại (những người chọn mở lòng) đã dệt nên những câu chuyện rất đẹp.

Những cái tên Việt và hành trình tìm quê hương thứ hai

Kesley Alves, Rafaelson, Hendrio, Danny van Bakel... không chỉ đá bóng ở Việt Nam, mà còn tìm thấy nơi đây một quê hương thứ hai. Mỗi người họ giờ đều có một cái tên Việt Nam: Huỳnh Kesley Alves, Nguyễn Xuân Son, Đỗ Quang Hên, Nguyễn Van Bakel.

Ngày Huỳnh Kesley nhập quốc tịch Việt Nam năm 2009, HLV Henrique Calisto từng triệu tập anh lên đội tuyển quốc gia. Dù không có cơ hội thi đấu chính thức, anh vẫn mở ra một hành trình mới cho các ngoại binh chọn gắn bó lâu dài. Người đồng hương Brazil của anh - Nguyễn Xuân Son (Rafaelson) - may mắn hơn. Anh đã ghi dấu ấn trong hành trình vô địch AFF Cup 2024 cùng tuyển Việt Nam. Cùng với những bàn thắng, Xuân Son là hình ảnh tiêu biểu cho sự hòa nhập của cầu thủ ngoại với văn hóa Việt. "Tôi biết người Việt Nam rất thích ăn rau", tiền đạo này hóm hỉnh chia sẻ: "Tôi biết điều đó. Tôi cũng thấy ở đây có rất nhiều loại rau. Tôi cũng thử và thích một số loại. Tôi còn biết có rau sống khi ăn kèm với bún chả. Ngoài ra, tôi cũng thích cho hành lá, rau mùi khi ăn phở. Tôi cũng rất thích ăn các món kho đặc trưng của Việt Nam. Cá kho hay thịt kho đều khiến tôi "tốn cơm" lắm đấy".

Claudecir chụp ảnh cùng người bán hàng rong trong một lần lang thang trên đường phố

Với Claudecir, vào những ngày nghỉ lễ, tiền đạo gốc Brazil tranh thủ đi du lịch ở nhiều tỉnh thành của Việt Nam. Anh chia sẻ rằng bản thân muốn hiểu hơn về văn hóa, con người ở Việt Nam. Qua đó, giúp anh hòa nhập tốt hơn với những người đồng đội. Claudecir nói: "Vào những dịp lễ Tết, tôi thường đi đến những nơi mà mình chưa từng đến. Ăn những món ăn nổi tiếng ở địa phương, tìm hiểu thêm về văn hóa và hòa vào không khí của những ngày lễ. Có những món ăn mà tôi ăn mãi không chán. Có thể kể đến như phở, bánh mì hay món súp gà ăn cùng với bánh mì. Tôi yêu nơi này và đó là lý do tôi gắn bó ở đây lâu đến vậy".

Trong khi đó, Hendrio (thường được gọi là Đỗ Quang Hên), đồng đội của Xuân Son tại CLB Nam Định, không chỉ nổi tiếng vì lối chơi kỹ thuật, mà còn vì sự gần gũi với cộng đồng. Anh đăng lời chúc Tết bằng tiếng Việt, khoe cảnh đi mua đào quất, mặc áo dài đỏ thắm đón xuân. Trên mạng xã hội, hình ảnh Hendrio cười tươi trong bộ áo dài truyền thống khiến nhiều CĐV bình luận: "Cứ như Việt kiều chính hiệu!"

"Việt kiều" là cách gọi phổ biến để chỉ người Việt Nam sinh sống, làm việc hoặc định cư lâu dài ở nước ngoài. Trong địa hạt bóng đá, "Việt kiều" được hiểu là cầu thủ nước ngoài gốc Việt Nam. Trong điều lệ của V.League 2024/2025, ban tổ chức cũng giải nghĩa rõ về nhóm cầu thủ này: Là cầu thủ có cha đẻ/mẹ đẻ/ông nội/bà nội/ông ngoại/bà ngoại là người có quốc tịch Việt Nam hoặc đã từng có quốc tịch Việt Nam. Sở dĩ phải giải nghĩa rõ như vậy là bởi trong điều lệ, các CLB được đăng ký 3 cầu thủ nước ngoài, 2 cầu thủ nước ngoài gốc Việt Nam và 1 cầu thủ Việt Nam gốc nước ngoài. Điều lệ các mùa giải trước chưa bao giờ rõ ràng, rành mạch như vậy. Lý do chính là xu hướng nhập tịch trên toàn thế giới bóng đá nói chung và bóng đá Việt Nam nói riêng.

Hiện nay xuất hiện ngày càng nhiều cầu thủ gốc Việt trở về thi đấu. Nhiều cái tên đã được nhập tịch và đóng góp đáng kể cho ĐTQG. Chẳng hạn như Mạc Hồng Quân, Đặng Văn Lâm. Một số gương mặt nổi bật hiện nay là Cao Pendant Quang Vinh, Viktor Lê. Dù vẫn có những bỡ ngỡ như ngoại binh khi trở về quê cha, đất mẹ, những cầu thủ này mang trong mình dòng máu Việt, được thấm văn hóa Việt. "Tôi biết rằng chảy trong huyết quản của mình là một nửa dòng máu Việt. Tôi biết trong mình cũng có cái "chất Việt", được hình thành trong tôi những ngày còn sống cùng mẹ ở Pháp", Cao Pendant Quang Vinh chia sẻ.

Nhịp cầu văn hóa

Đời sống bóng đá Việt Nam gắn liền với những phong tục đặc biệt: Lễ cúng đất trước mùa giải, bàn thờ tổ nghiệp trong phòng thay đồ, phong tục lì xì đầu năm. Ban đầu, các ngoại binh chỉ đứng ngoài nhìn, e dè. Nhưng dần dà, họ bắt đầu tham gia: Cúi đầu thắp nhang, nhận lì xì, cười rạng rỡ bên những chiếc bánh chưng, bánh tét ngày Tết.

Huỳnh Kesley Alves không chỉ dừng lại ở việc hiểu văn hóa, mà còn chọn gắn bó trọn đời với mảnh đất này. Hơn 20 năm sinh sống tại Việt Nam, Huỳnh Kesley là rể Việt và đã có 2 cậu con trai. Công việc chính hiện nay của anh là môi giới cầu thủ, đồng thời ra sân đều đặn ở các giải phủi để giữ lửa đam mê. "Bóng đá giúp tôi yêu Việt Nam, nhưng chính con người nơi đây khiến tôi quyết định ở lại", Huỳnh Kesley chia sẻ.

Hơn hai mươi năm qua, bóng đá Việt Nam không chỉ mượn đôi chân của ngoại binh để bay cao. Những cái bắt tay, những khoảnh khắc sẻ chia giữa các cầu thủ trong đời thường mới thực sự tạo nên một dòng chảy văn hóa ngầm, bền bỉ và cảm động. Họ, những người đến từ Brazil, Nigeria, Argentina, Nhật Bản... đã thổi vào bóng đá Việt Nam những sắc màu mới, và cũng tự mình nhuộm màu bản địa bằng lòng kiên nhẫn, tình yêu và sự chân thành. Bằng mỗi trận đấu, mỗi bữa ăn đêm, mỗi lần mặc áo dài, họ kể tiếp câu chuyện về sự kết nối giữa thể thao và văn hóa - thứ kết nối vô hình nhưng bền chặt nhất.

(Còn tiếp)

THỂ DỤC DỤNG CỤ:

Hồi sinh giấc mơ vàng trên đấu trường thế giới

● THU SÂM

Từng ghi dấu ấn tại Cup thể dục dụng cụ (TDDC) thế giới với những cái tên như Phan Thị Hà Thanh, Phạm Phước Hưng, Lê Thanh Tùng hay Đinh Phương Thành, TDDC Việt Nam sau giai đoạn chuyển giao lực lượng đã rơi vào thời kỳ trầm lắng. Tuy nhiên, tại Cup Thế giới Challenge 2025 vừa diễn ra ở Bulgaria, hai VĐV Đặng Ngọc Xuân Thiện và Nguyễn Văn Khánh Phong đã thắp lại niềm hy vọng cho TDDC nước nhà bằng những tấm huy chương quý giá (1 HCV và 1 HCB).

Báo hiệu sự trở lại

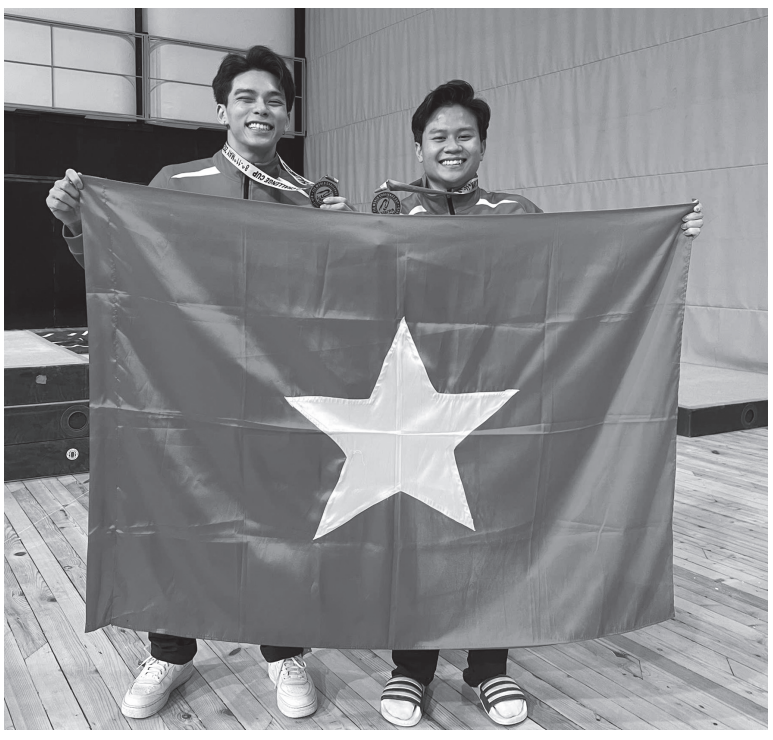
Tham dự giải lần này, đội tuyển TDDC Việt Nam cử 5 vận động viên là Trịnh Hải Khang, Đặng Ngọc Xuân Thiện, Nguyễn Văn Khánh Phong, Đinh Phương Thành và Đỗ Nam Anh. Các VĐV đã thi đấu nổi bật, lọt vào 4 nội dung chung kết: Xuân Thiện (ngựa vòng), Khánh Phong (vòng treo), Phương Thành (xà kép) và Hải Khang (nhảy chống). Trong đó, hai tấm huy chương danh giá từ Xuân Thiện và Khánh Phong được xem là cú hích lớn cho hành trình trở lại của TDDC Việt Nam.

Ở nội dung ngựa vòng, Xuân Thiện thi đấu xuất sắc và đạt 14,266 điểm, vượt qua hai đối thủ mạnh Zeinolla Idrissov (Kazakhstan, 14,233 điểm) và Abdullah Azimov (Uzbekistan, 13,800 điểm) để giành HCV. Đây cũng là tấm HCV đầu tiên trong sự nghiệp của anh tại hệ thống giải Cup thế giới. Đáng chú ý, đó là kết quả tích lũy từ nỗ lực nhiều năm của VĐV 22 tuổi đến từ TP.HCM, người từng hai lần vô địch SEA Games (2021, 2023) ở chính nội dung ngựa vòng.

Trong khi đó, ở nội dung vòng treo nam, Nguyễn Văn Khánh Phong đạt 13,566 điểm và giành HCB sau nhà vô địch Adem Asil (Thổ Nhĩ Kỳ, 14,100 điểm). Đây là tấm huy chương đầu tiên mà Khánh Phong có được tại đấu trường World Challenge Cup. Anh là một trong những gương mặt tiêu biểu của TDDC TP.HCM, từng giành HCB tại Asian Games 19 (2023) và giải vô địch châu Á 2024.

Chia sẻ từ Bulgaria, HLV trưởng Trương Minh Sang không giấu được xúc động: "Rồi sau một thời gian dài nỗ lực, chúng tôi đã có thể nghe lại quốc ca Việt Nam vang lên tại đấu trường thế giới. Thành tích này là kết quả của sự chung sức, đồng lòng từ ngành Thể thao, địa phương chủ quản của hai VĐV, các Trung tâm đào tạo, huấn luyện VĐV, Liên đoàn Thể dục Việt Nam và sự cố gắng, nỗ lực các vận động viên".

Thành công của Xuân Thiện và Khánh Phong không đến từ may mắn mà là kết quả của một quy trình đào tạo bài bản, sự đầu tư đúng hướng từ nhiều phía. Cả hai VĐV đều trưởng thành từ hệ thống đào tạo thể thao TP.HCM, được phát hiện và nuôi dưỡng từ nhỏ, sau đó được cử đi tập huấn dài hạn tại Hungary - một trong những quốc gia có truyền thống mạnh về TDDC. Sau đó khi lên đội tuyển quốc gia, họ được dẫn dắt bởi những huấn luyện viên giàu kinh nghiệm và nhiệt huyết như Trương Tuấn Hiền, Trương Minh Sang, Lê Hoàng Thành, Nguyễn Minh Tuấn. Bên cạnh đó, môi trường huấn luyện chuyên sâu tại các Trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia đã góp phần rèn giũa họ cả về kỹ thuật lẫn tâm lý thi đấu. Sự phối hợp chặt chẽ giữa Sở VHTT TP.HCM, Cục Thể dục thể thao Việt Nam và Liên đoàn Thể dục Việt Nam chính là mô hình liên kết hiệu quả để tạo nên những "trái ngọt" hôm nay.

Xuân Thiện (trái), Khánh Phong (phải) trong niềm vui chiến thắng
Ảnh: ĐỘI TUYỂN TDDC VN

Viết tiếp giấc mơ

Theo HLV Trương Minh Sang, thành tích của các VĐV hôm nay không chỉ mang ý nghĩa về mặt thành tích mà còn cho thấy hiệu quả rõ rệt của chiến lược đầu tư dài hạn. "Từ những kết quả này, chúng tôi tin tưởng rằng, nếu tiếp tục duy trì định hướng đầu tư cho lớp VĐV đang ở độ chín và lớp VĐV trẻ, tạo sự kế thừa đều đặn, TDDC Việt Nam sẽ từng bước tiệm cận đẳng cấp châu lục và thế giới", ông Sang nhận định.

Đáng chú ý, Xuân Thiện không chỉ giành HCV mà còn gây ấn tượng với số điểm cao ngay từ vòng loại. Đây cũng là điểm số cao nhất ở môn ngựa vòng của Cup thế giới từ đầu năm 2025 đến nay. Và cũng là điều hiếm có VĐV Việt Nam nào đạt được tại các đấu trường quốc tế. Điều đó chứng tỏ anh đã có sự ổn định tâm lý và bản lĩnh thi đấu vững vàng, đặc biệt ở nội dung ngựa vòng vốn được đánh giá là một trong những nội dung khó về kỹ thuật và yêu cầu sự chính xác gần như tuyệt đối.

HLV Trương Minh Sang chia sẻ thêm: "Ngựa vòng là nội dung tuy ít chấn thương hơn so với các nội dung khác của TDDC, nhưng rất khó đạt độ ổn định trong thi đấu. VĐV cần được tham gia thi đấu thường xuyên để rèn luyện bản lĩnh và sự tự tin. Chính vì thế, chúng ta cần đầu tư nhiều hơn nữa, không chỉ vào khâu huấn luyện mà còn tạo điều kiện cho các em cọ xát quốc tế".

Cup Thế giới 2025 không chỉ là một giải đấu thành công về mặt thành tích mà còn là cột mốc ý nghĩa, đánh dấu sự chuyển mình của TDDC Việt Nam sau giai đoạn im ắng. Việc những gương mặt đang vào độ chín như Xuân Thiện, Khánh Phong lần đầu giành huy chương tại đấu trường này mở ra kỳ vọng về một thế hệ mới đủ sức thay thế và vượt qua thế hệ vàng đi trước.

Trong bối cảnh các quốc gia châu Á như Nhật Bản, Trung Quốc, Hàn Quốc vẫn đang chiếm thế thượng phong ở bộ môn này, việc Việt Nam bắt đầu chen chân vào các vị trí dẫn đầu là điều rất đáng khích lệ. Hơn hết, nó chứng minh rằng, với định hướng đầu tư đúng đắn, sự đồng lòng từ cơ quan quản lý, địa phương và Liên đoàn, TDDC Việt Nam hoàn toàn có thể vươn xa hơn nữa. Từ những bước tiến vững chắc hôm nay, các nhà quản lý và huấn luyện viên cũng đang nhìn thấy rõ con đường phía trước để tiếp tục tạo điều kiện cho các VĐV thi đấu quốc tế, tăng cường huấn luyện chuyên môn tại các trung tâm lớn và giữ vững chiến lược đầu tư dài hạn. Chỉ như vậy, những Xuân Thiện, Khánh Phong mới có thể trở thành các Phương Thành, Hà Thanh hay thậm chí là vượt qua chính những người tiền nhiệm.

Bằng quyết tâm, sự nghiêm túc trong đầu tư và kế thừa, giấc mơ chinh phục đấu trường thế giới của TDDC Việt Nam đã bắt đầu hồi sinh - một hành trình không chỉ của các vận động viên mà của cả nền thể thao nước nhà. ■

Giải bắn súng các đội mạnh quốc gia 2025

Giải sẽ diễn ra tại TP.HCM từ ngày 15 - 25.5, thu hút gần 200 xạ thủ đến từ 12 đơn vị, trong đó có những địa phương và ngành có phong trào mạnh như TP.HCM, Hà Nội, Quân đội, Công an Nhân dân… Theo danh sách đăng ký, 2 xạ thủ từng dự Olympic Paris 2024 là Trịnh Thu Vinh (Công an Nhân dân) và Lê Thị Mộng Tuyền (TP.HCM) đều góp mặt. Bên cạnh đó là một số gương mặt đang có phong độ tốt như Phan Công Minh, Phan Xuân Chuyên, Trần Hoàng Gia Bảo, Triệu Thị Hoa Hồng…

Đây là giải quốc gia thứ hai được tổ chức trong năm của bắn súng Việt Nam, là dịp để đội tuyển bắn súng Việt Nam chuẩn bị lực lượng cho các giải quốc tế trong năm 2025, đặc biệt là SEA Games 33.

L.H

Tuyển nữ Việt Nam đá giao hữu với đội bóng Đức

Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) cho biết, đội tuyển nữ Việt Nam sẽ đá giao hữu với CLB nữ Werder Bremen của Đức vào lúc 19h ngày 16.5 tại Hà Nội. CLB nữ Werder Bremen được biết đến với lối chơi hiện đại và kỹ thuật tốt, gồm nhiều cầu thủ giàu kinh nghiệm thi đấu quốc tế, sẽ là một đối thủ chất lượng với đội tuyển nữ Việt Nam. Trận đấu nằm trong kế hoạch chuẩn bị cho các nhiệm vụ quan trọng của đội tuyển nữ quốc gia trong năm 2025, trong đó có vòng loại châu Á 2026 và SEA Games 33.

Đây là hoạt động nhằm chào mừng kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và CHLB Đức.

H.L

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Australia hỗ trợ 2 triệu đô la Úc ứng phó với biến đổi khí hậu

Trong nỗ lực chung giữa Australia và Việt Nam nhằm thúc đẩy đổi mới sáng tạo ứng phó với biến đổi khí hậu trong lĩnh vực nông nghiệp, chương trình Aus4Innovation của Chính phủ Australia đã chính thức công bố Vòng tài trợ thứ 5 của Quỹ tài trợ Đối tác Đổi mới sáng tạo với tổng ngân sách hỗ trợ 2 triệu đô la Úc. Vòng tài trợ lần này đặc biệt chú trọng vào việc khai thác công nghệ để ứng phó với tác động của biến đổi khí hậu trong lĩnh vực nông nghiệp.

Quỹ tài trợ cam kết cung cấp các khoản hỗ trợ tài chính từ 300.000 - 700.000 đô la Úc cho mỗi dự án được lựa chọn trên tiêu chí cạnh tranh, qua đó thúc đẩy hợp tác giữa các đơn vị tiên phong trong đổi mới sáng tạo của hai nước.

P.MINH

Mỹ ghi nhận 10 người nhiễm bệnh vi khuẩn Listeria

Mỹ ghi nhận đợt bùng phát vi khuẩn Listeria liên quan đến thực phẩm chế biến sẵn. Cục Quản lý thực phẩm và dược phẩm Mỹ (FDA) xác nhận có ít nhất 10 người đã nhiễm bệnh ở các bang California và Nevada và đã phải nhập viện điều trị. Giới chức liên bang, các bang và địa phương đang tiến hành điều tra đợt bùng phát vi khuẩn Listeria này và nhiều khả năng có liên quan đến thực phẩm do công ty Fresh & Ready Foods LLC ở San Fernando, bang California sản xuất.

Các triệu chứng của bệnh Listeria thường có biểu hiện ho sốt, đau nhức cơ, nôn mửa và tiêu chảy, các triệu chứng nghiêm trọng hơn sẽ là đau đầu, cứng cổ, lú lẫn, mất thăng bằng và co giật.

M.PHẠM

Trung Quốc thúc đẩy giáo dục AI

Bộ Giáo dục Trung Quốc vừa ban hành hai tài liệu hướng dẫn để thúc đẩy giáo dục trí tuệ nhân tạo (AI) trong các trường tiểu học và trung học bằng cách xây dựng một hệ thống giáo dục AI chung theo từng cấp, đồng thời cấm học sinh tự sử dụng nội dung mở tại các trường tiểu học và cấm giáo viên sử dụng AI tạo sinh thay thế cho trách nhiệm giảng dạy cốt lõi của họ.

Việc công bố hai tài liệu hướng dẫn đánh dấu một sáng kiến quan trọng nhằm thúc đẩy giáo dục AI một cách khoa học và có hệ thống ở mọi cấp học, triển khai hơn nữa việc bồi dưỡng tài năng sáng tạo với kiến thức về AI và đưa ra giải pháp của Trung Quốc để ứng phó với quá trình chuyển đổi công nghệ trong lĩnh vực giáo dục toàn cầu.

P.V

MỸ - TRUNG QUỐC GIẢM MẠNH THUẾ QUAN:

Thúc đẩy thị trường toàn cầu

MINH PHẠM

Mỹ và Trung Quốc đã nhất trí giảm mạnh thuế quan đối với hàng hóa của nhau trong thời gian ban đầu là 90 ngày, qua đó giúp giảm nhiệt căng thẳng thương mại, thúc đẩy thị trường toàn cầu và tạo cơ hội cho các cuộc đàm phán tiếp theo.

Chứng khoán châu Á chuyển biến tích cực sau khi Mỹ và Trung Quốc đồng ý giảm mạnh thuế áp với hàng hóa của nhau trong thời gian 90 ngày

Theo tuyên bố chung của hai nước được công bố, việc điều chỉnh thuế quan được áp dụng trước ngày 14.5. Mức thuế tổng hợp 145% của Mỹ đối với phần lớn hàng nhập khẩu từ Trung Quốc sẽ giảm xuống còn 30% bao gồm cả mức thuế áp dụng đối với fentanyl. Trong khi đó, thuế quan 125% mà Trung Quốc áp lên hàng hóa Mỹ sẽ giảm xuống còn 10%. Tuyên bố chung cũng nêu rõ, hai bên sẽ thiết lập một cơ chế để tiếp tục duy trì các cuộc đối thoại về quan hệ kinh tế và thương mại trong thời gian tới.

Bộ trưởng Tài chính Mỹ Scott Bessent khẳng định: "Chúng tôi đã có một cuộc trao đổi rất hiệu quả và thực chất về các bước tiến trong vấn đề fentanyl. Hai bên đều đồng thuận rằng không bên nào mong muốn tách rời hoàn toàn nền kinh tế". Động thái này được xem là một bước tiến quan trọng nhằm làm dịu cuộc chiến thuế quan, vốn đã gây tổn thất nghiêm trọng đối với hoạt động thương mại xuyên Thái Bình Dương. Trước đó, cả Mỹ và Trung Quốc đều báo cáo đã đạt được "tiến triển đáng kể" trong các cuộc đàm phán, qua đó giúp ổn định thị trường và kéo giá cổ phiếu Trung Quốc phục hồi mạnh mẽ sau đợt lao dốc kể từ khi Tổng thống Donald Trump công bố quyết định áp thuế vào ngày 2.4.

Trong một phát biểu bằng văn bản ngay sau khi Trung Quốc và Mỹ công bố các kết quả đàm phán tại Geneva (Thụy Sỹ), người phát ngôn Bộ Thương mại Trung Quốc cho biết, cuộc hội đàm kinh tế, thương mại cấp cao giữa hai bên đã đạt được tiến triển thực chất và giảm đáng kể mức thuế quan song phương. Theo người phát ngôn, động thái này phù hợp với kỳ vọng của các nhà sản xuất và người tiêu dùng hai nước, cũng phù hợp với lợi ích chung của cả hai nước và thế giới. Người phát ngôn đánh giá, tuyên bố chung đạt được sau đàm phán là bước tiến quan trọng hướng tới giải quyết bất đồng thông qua đối thoại và tham vấn bình đẳng, đặt nền tảng và tạo điều kiện cho sự hợp tác sâu sắc hơn.

Các nhà đầu tư toàn cầu vui mừng trước bước đột phá trong đàm phán thương mại Mỹ - Trung Quốc. Thị trường chứng khoán trên toàn thế giới tăng điểm, chỉ số Hang Seng của Hồng Kông (Trung Quốc) tăng 3,4%. Tại châu Âu, chỉ số DAX của Đức và CAC của Pháp lần lượt tăng 1,2% và 1%. Chỉ số FTSE của London (Anh) tăng 0,3%. Hợp đồng tương lai của Mỹ cũng tăng. Chỉ số Dow Jones mở cửa tăng 2,1%, trong khi hợp đồng tương lai của S&P 500 và Nasdaq thiên về công nghệ lần lượt tăng 2,7% và 3,6%.

Đồng USD cũng tăng giá sau bước đột phá trong các cuộc đàm phán thương mại. Chỉ số USD ICE, đo lường sức mạnh của đồng bạc xanh so với rổ các loại tiền tệ chính, tăng 1,3% lên 102 USD. Dầu thô Brent, chuẩn mực dầu mỏ toàn cầu, được giao dịch ở mức cao hơn 2,8%.

Đại diện Thương mại Mỹ Jamieson Greer cũng cho biết, Washington mong muốn xây dựng một quan hệ thương mại cân bằng hơn với Bắc Kinh. Nhà Trắng ban đầu đã gọi thỏa thuận này là một "thỏa thuận thương mại" trong tuyên bố vào ngày 12.5, nhưng hiện vẫn chưa rõ hai bên đã thống nhất được những mục tiêu cụ thể nào và sẽ mất bao lâu để hoàn tất thỏa thuận.■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Động thái cứng rắn

LAM SA

Thủ tướng Anh, Keir Starmer công bố *Sách trắng* về nhập cư, mở đầu cho một loạt cải cách toàn diện nhằm siết chặt mọi khía cạnh trong hệ thống nhập cư, từ lao động, học tập đến đoàn tụ gia đình. Kế hoạch mới hướng đến xây dựng một hệ thống có kiểm soát, chọn lọc và công bằng, chấm dứt mô hình "biên giới mở" vốn bị xem là "thí nghiệm thất bại".

Một trong những thay đổi lớn là yêu cầu ngôn ngữ bắt buộc đối với người nhập cư và người thân đi cùng sẽ phải vượt qua bài kiểm tra tiếng Anh theo từng trình độ bắt buộc. Ngoài ra, thay vì có quyền xin định cư sau 5 năm như hiện nay, người lao động nước ngoài sẽ phải chờ 10 năm mới đủ điều kiện.

Chính sách siết nhập cư của Công đảng được công bố chỉ chưa đầy 2 tuần sau khi đảng Cải cách (Reform UK), với chủ trương chống nhập cư, giành thắng lợi đáng kể trong các cuộc bầu cử địa phương. Đây được xem là phản ứng chính trị rõ ràng, nhằm tái khẳng định lập trường kiểm soát biên giới và trấn an cử tri. Tuy nhiên, các doanh nghiệp Anh lo ngại việc siết quy định với lao động nước ngoài sẽ khiến thị trường lao động thêm căng thẳng, đặc biệt trong các lĩnh vực như chăm sóc sức khỏe, nhà hàng, khách sạn.

Tính đến tháng 6.2024, di cư ròng của Anh ở mức 728.000 người, cao gấp 7 lần mục tiêu từng được đảng Bảo thủ đề ra vào năm 2010. Dưới thời chính phủ trước, con số này từng vượt ngưỡng 900.000 người mỗi năm.

Theo kế hoạch mới, Bộ Nội vụ sẽ được thông báo về mọi công dân nước ngoài bị kết án, không chỉ những người nhận án tù như trước đây. Thậm chí, những cá nhân vừa mới nhập cảnh nhưng vi phạm pháp luật cũng có thể bị trục xuất ngay lập tức. Ngoài ra, người nước ngoài có tên trong danh sách tội phạm tình dục, bất kể mức án, sẽ bị xem là đã phạm "tội nghiêm trọng", đồng nghĩa với việc mất quyền được xin tị nạn tại Anh.

Các ngành kỹ thuật, công nghệ thông tin vốn có tỷ lệ sử dụng lao động nhập cư cao sẽ nằm trong danh sách giám sát đặc biệt. Đồng thời, thị thực lao động đối với các công việc không yêu cầu bằng cấp cũng sẽ bị giới hạn thời hạn nghiêm ngặt hơn. Sinh viên nước ngoài sau khi hoàn thành đại học tại Anh sẽ đối mặt với những quy định khắt khe về lưu trú...

Động thái cứng rắn này diễn ra trong bối cảnh đảng Reform UK, với lập trường gần như "đóng băng nhập cư", đang dẫn đầu các khảo sát dư luận và mới giành quyền kiểm soát 10 hội đồng địa phương trong cuộc bầu cử hồi đầu tháng 5 vừa qua.■